

A Ballerina Project fotói kicsalogatják a balett táncosokat a festett színpadi díszletek közül Budapest derékig falfirkás utcáira. **Tünde Dórával**, a kezdeményezés fotósával beszélgettünk.

Cikkünk a 13. oldalon

HIRDETÉS

Fotó: Koronczai Richárd

Mit ne csinálj a koliban?

Az egyetemi élet mindenki számára felledhetetlen, főleg, ha a Műegyetem nyolc kollégiumának egyikében töltheti mindennapjait. A kollégisták osztoznak a fo-

lyosókon, a konyhákban és a mosdókban. Az együttélés érdekében azonban be kell tartaniuk néhány alapvető szabályt. Sok rendelkezés egyértelműnek tűnhet, de

mindig akadnak olyanok, akik például nem tudják, hogy nem szokás az ablakon hűtőt kidobni...

Cikkünk az 3. oldalon

Szociális Ösztöndíjra pályázni

Elbírálni vagy megpályázni a nagyobb kihívás? Első alkalommal a hallgatóság nagy hányada nehezen birkózik meg a szociális ösztöndíj elnyeréséhez kapcsolódó feladatokkal, ám a pályázatok elbírálása sem egy klasszikus

folyamat. A pályázatot a Szociális Bizottság félévente írja ki (a Szociális Bizottság tagjai a Kari Hallgatói Képviselők szociális referensei és az EHK szociális referense).

Cikkünk a 2. oldalon

Fotó: Koronczai Richárd

Városnézés játékosan

Aki szereti a kalandfilmeket és az izgalmas könyveket, annak igazi mulatság lehet az úgynevezett városjáték. A telefonunkra tölthető alkalmazásoknak a segítségével élvezetes mesék főszereplőjévé válunk, és élethű szituációkba keveredve fedezhetjük fel városaink szépségeit, nevezetességeit. Ez a kikapcsolódási forma amellyel, hogy összehozza, interakcióra és csapatmunkára biztatja a résztvevőket, egyben pénztárcakímélő vívmány. Az appok ugyanis többnyire offline üzemmódban is működnek, s így csupán a készülékünk akkumulátorának töltöttsége csökken.

Cikkünk a 14. oldalon

A Szuperkupa végeredménye

1. Gépészmérnöki Kar
2. Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar
3. Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar
4. Építőmérnöki Kar
5. Építészmérnöki Kar
6. Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
7. Természettudományi Kar
8. Villamosmérnöki és Informatikai Kar

HIRDETÉS

MŰEGYETEMI
ÁLLÁSBÖRZE FB.COM/MUEGYETEMIALLASBORZE
KERESS JÓL!

2016.
03.
30-31.

Támogatás Karonként eltérő a gyakorlat Szociális Ösztöndíjra pályázni

Elbírálni vagy megpályázni a nagyobb kihívás? Első alkalommal a hallgatóság nagy hányada nehezen birkózik meg a szociális ösztöndíj elnyeréséhez kapcsolódó feladatokkal, ám a pályázatok elbírálása sem egy klasszikus folyamat.

FODOR CSILLA

A rendszeres szociális ösztöndíjat félévente, szociális helyzet alapján lehet elnyerni. A pályázatot a Szociális Bizottság félévente írja ki (a Szociális Bizottság tagjai a Kari Hallgatói Képviselők szociális referensei és az EHK szociális referense). A pályázati kiírással egy időben közzé teszik a honlapon a pályázat elbírálásának elveit, pontrendszerét (amit a Térítési

Fotó: Dobó Diána

és Juttatási Szabályzat 2. számú melléklete tartalmaz), és igyekeznek részletezni a speciális eshetőségeket is. A Szociális Bizottság a félévet megelőző vizsgaidőszak alatt dönt a pályázati időtartamról, az Egységes Szociális Rendszerben online történő pályázás időszakáról, majd az ezt követő személyes bemutatásról. Ezen belül a Kari Hallgatói Képviselők kisebb mozgástérrel rendelkeznek annak kapcsán, hogy hol és milyen időtartamban bírálják elő a pályázatokat

online, majd bírálják el személyesen is.

A gyakorlatban ez a következőképpen mutatkozik meg: mindenki másképp csinálja. Az előbírálásra a karoknak különböző, a számukra leghatékonyabb módszerük van, így míg az egyik kar Hallgatói Képviselői szinten összeül, és együttes erővel előbírál, addig más karok számára ez indokolatlan, tekintve, hogy sokkal kevesebb a pályázat, ezáltal sokkal kisebb a hibalehetőség is, melyet egyébként

a személyes bemutatás során is tudnak azonosítani.

Kik a bírálók? Némely karon kizárólag az EHK-ban megszerzett bíráló vizsgával rendelkező Hallgatói Képviselői tagok foglalkoznak ezzel, máshol mandátummal nem, ám de vizsgával rendelkezők folytatnak efféle tevékenységet. Az időtartam, melyet bírálóink rászánnak, szorosan összefügg azzal, hogy melyik kar a vizsgálat tárgya. Ahol több az állami ösztöndíjas hallgató, ott több a pályázó is. A Villamosmérnöki és Informatikai Kar bírálóit nem kell irigyelni: jelenleg 3316 államilag támogatott hallgató van a karon, és az idei évben elektronikusan 538 pályázat érkezett be.

Egy viszonylag egyszerű pályázat (azaz nem specifikus eset) elektronikus előbírálása minimum fél órát vesz igénybe. A VIK esetében 13 mandátumos képviselőre és egy póttagra fejenként 38 pályázat jut, amely a leghétköznapibb esetben is egy ember számára legalább 19 órát vesz igénybe. A még csak ezek után elérkező hiánypótlások és a szóbeli elbírálások további időt igényelnek. A képviselők és a bírálók rendkívül lelkiismeretesen bánnak a pályázókkal – előbírálás után azonnal értesítik őket a hiányról vagy az elfogadott pályázatról, majd végigkísérik a hiánypótlás menetét, többször is figyelmeztetik a hibázókat, vagy segítenek megoldani a speciális eseteket. Számukra is meghatározó erőpróba egy szociális pályázati időszak, mert olyan szignifikáns feladatot vállalnak

ezzel, melynek kulcsfontosságú következményei vannak, s amely folyamatos éberséget, elkötelezettséget igényel.

2014/15/2 pályázatok száma	
szumma:	2543
ÉMK	318
GPK	448
ÉPK	216
VBK	306
VIK	568
KJK	264
TTK	70
GTK	313
2015/16/2 pályázatok száma	
szumma:	2501
ÉMK	285
GPK	506
ÉPK	213
VBK	310
VIK	538
KJK	227
TTK	77
GTK	345

Kétoldalú ez a kapcsolat: ha a pályázó vétkes a pályázás során, akkor még több időt kell befektetnie a dokumentumok beszerzésébe – ám ha az előbíráló lő mellé, akkor megnehezíti társai munkáját, és saját idejét is újra kell menedzselnie. Nyugodt szívvel gondolhatunk így arra, hogy a karok bírálóinak is érdekében áll a kifogástalan pályázat elfogadása, és ebbe hajlandóak akár több napi munkát befektetni.

Vitaforum

Egyenjogúságot!

A nők már csaknem száz éve harcolnak az egyenjogúságért, így lassan elérkezik az idő, hogy levonjuk a következtetést. Az „új” rendszer működőképessége ugyan nem egészen egyértelmű, az egyenlő bánásmód azonban sok esetben a mai napig nem valósult meg.

A XXI század fiataljai szinte kivétel nélkül liberális gondolkodásúnak vallják magukat, egy kutatásból azonban kiderült, hogy még mindig meglepően sokan hisznek a régi modellekben. A megkérdezettek főleg a nő családban elfoglalt helyéről nyilatkoztak elődeikhez hasonlóan. Sok lány tartja fontosnak, hogy jövődöbelje nála több pénzt keressen, és az új generáció továbbra is megkülönböztet a háztartásban férfi és női feladatköröket.

A férfiakéval azonos elbánásért folytatott harc nem vezetett olyan pozitív eredményekre, mint amilyent a hölgyek vártak. A munkavállalás mellett legtöbb esetben a háztartás is az ő vállukat nyomja, a munkaerőpiacon pedig ugyanazon elvégzett feladatokért továbbra is kevesebb pénzt fizetnek nekik, mint az erősebb nemnek. Ezt aligha nevezhetjük egyenjogúságnak!

A feminista mozgalom általában a nőket helyezi előtérbe, ugyanakkor a férfiaknak is meg kell küzdeniük a szerepek megváltásával. A partnerek részéről egyre inkább igény az empátia, az érzékenység a megváltozott helyzet iránt, ugyanakkor a mostani ifjúság még nem ezen az iskolán nevelkedett, az eléjük állított férfimodell mást közvetít. A mindentudó, önellátó nőnek már nincs szüksége a párjára, így a férfi funkcióját elveszítve frusztrációt él át. Egyes pszichológusok szerint e szorongás extrém szintje állhat gyakran az elkövetett szexuális erőszak hátterében.

Nyilvánvaló, hogy a hölgyek nem maradhattak abban az ember és állat közötti meghatározatlan státuszban, ahol a szüfrasztett mozgalom előtt voltak. A mai elvek szerint az is kétségtelen, hogy a nemek alapján egy embert sem lehet a másik mögé helyezni, csakúgy, ahogyan bőrszín alapján sem. De vajon megvalósítható-e a teljes egyenjogúság? Könnyebbé válna-e a nők élete, ha a szerepek közti különbségek végképp eltűnének?

VARGA ÁGNES

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Nézőpont

Keszkenyös Ivett

Hírvákum

Eddig valamiért nem figyeltem fel rá, ezért nem is fogalmaztam meg magamnak, most mégis belefutottam egy jelenségbe, aminek a műegytemi

hírvákum nevet adhatnánk.

A jelenség a következőképpen figyelhető meg. Kérdezzünk meg egy hallgatót az elsőtől az ötödik hétig terjedő intervallumban, melyik hírre figyelt fel, mi történt a magyar vagy akár nemzetközi politikai életben, ami őt érintheti. (Az időzítés ez esetben rendkívül fontos, ugyanis a 7. héttől illetlenség arról faggatózni, mi történt a világban, hiszen a legtöbbszörnek alvási sem jut idejük.) A reakció a következő: zavart mosoly, s a cinkosságnak egy bajtársi válfaja, amellyel felvállaljuk gyalogságainkat mindazok előtt, akik jól ismerik átélte nehézségeinket. A campus területére érve a hírek veszítenek jelentőségükből, legtöbbjük pusztán időtöltéssé sorvad két előadás között. Ez nem csupán lustaság és az érdeklődés hiánya, hanem maga a jelenség. A folyamatosan ömlő híradatban képződik egyfajta hártya, amely felfogja a nem elsődleges információkat és

az úgynevezett ajánlott kategóriát. Bármilyen történet is, valaki megnyerte a lottót, s amíg nem figyeltünk, az országban elszaporodott a dizájn droghasználat. Úgy tűnik, a dolgok megoldódnak a maguk módján: lekapcsolták az első Uber sofőrt, s ha ez nem is tesz pontot azonnal az ügy végére, de már komoly jele lehet az eljövendőknél. Minden folyik a maga medrében, a Sóhajok hídján és az I épület között feszülő térben mozgó diákok élvezik, ahogy a félórányi februári napsütés kicsit felmelegíti a levegőt. A hírvákum felfogja a felesleges zavarokat, kíméli a pattanásig feszülő idegeket. Aztán amikor az egyetemi élet lassacskán végéhez közeledik, az addig kissé tájékozatlan szemek kikukucskálnak a campuson túli világra, a hírolvasás pedig a mindennapok részévé válik. Így megy ez mifelénk

Szabályszegek Tetteink következményei

Mit ne csinálj a koliban?

Az egyetemi élet mindenki számára feledhetetlen, főleg ha a Műegyetem nyolc kollégiumának egyikében lakik. Az együtt-élés érdekében azonban be kell tartaniuk néhány szabályt. Sok rendelkezés egyértelműnek tűnhet, de mindig akadnak olyanok, akik például nem tudják, hogy nem szokás az ablakon hűtőt kidobni.

VARNYU ILDIKÓ

Tűzvédelmi szabályzat súlyos megsértése

Elsődleges szabályként szigorúan tilos a kollégiumokban nyílt láng használata. De a szobában történő grillezés, illetve egyéb piromániás hajlamok kiélése sem megengedett. Füstjelzések leadása, füstölők használata is szigorúan tilos. A tűzoltó készülék rongálása és kifújása, a tűzjelző eszközök letakarása szintén fegyelmi eljárást von maga után.

Tűzvédelmi szabályzat megszegése

A menekülő útvonal akadályozásának tiltása azt jelenti, hogy ne építs barikádot a folyosóra, tehát se cipőt, se szárítót ne hagyj elöl. Téves tűzriadó esetén, kisebb füst keletkezésekor a bizottsággal szemben találhatjuk magunkat. Ha a konyhai füstkeltőket (kenyérpirító, szendvicssütő) szobában használjuk, az súlyosabb vétség. Amennyiben elmulasztjuk a tűzvédelmi oktatást, 8 fegyelmi pontot kaphatunk a szabályzat szerint. Ha olyan mélyen alszunk, hogy nem vesszük észre a tűzjelzőt, és nem

Fotó: Koronczai Richárd

hagyjuk el az épületet, két megoldás lehetséges: vagy bent égünk, vagy 8 pontot kapunk.

Állat illegális tartása

A kollégium területén élő állat nem tartható sem az udvaron, sem a szobában, sem a szekrényben még akkor sem, ha később „felhasználásra” kerül. Ez alól kivételt képeznek az akváriumban tartható élőlények (a Kollégiumi Osztály engedélyével!). Gondolnak itt halakra, és nem összetévesztendő a terrárium kiállításokkal, hullókkal.

Rovar, kártevő be nem jelentése

Itt nem kell minden pókról és muslicáról beszámolni. Viszont ha csapatostul érkeznék, érdemes kitakarítani a szobát, ha akkor se szűnne meg az invázió, akkor

ajánlott bejelentést tenni, ellenkező esetben 4 fegyelmi pontot is kapunk melléjük.

Csendrendelet be nem tartása

Szorgalmi időszakban 23:00-tól 07:00-ig van érvényben a csendrendelet. Ez időben ne üvöltözz a folyosón, a szobádban (vékonyak a falak), és lehetőleg ne hajnal 3-kor kezdj neki egy új polc felfúrásának. Vizsgaidőszakban ez egész napra érvényes, ugyanis az egyetemisták többsége ilyenkor tanul, még ha nekünk sikerült is hamar letudni a vizsgákat.

Engedély nélküli átalakítás, beépítés

Amerikai filmekben lehet látni, hogy a fiatalok kollégiumi szobájukból kész lakosztályokat varázsolnak. A 4 fegyelmi pont arra hívja fel a figyelmet, hogy ezt ne tegyék! Engedély nélkül tilos falat bontani vagy építeni, de a festés, csempézés és parkettázás is engedélyköteles. Ha pótkulcs kell, jelezzük előre. Ellenkező esetben ez fegyelmi eljárást von maga után.

Engedélyhez kötött gazdasági, kereskedelmi tevékenység engedély nélküli folytatása

Ha egy egyetemistának plusz bevételre van szüksége, sok ötlet felmerülhet, mint a nagy tételben

történő termékek árusítása, kaszinó üzemeltetése és egyéb be nem jelentett szerencsejáték-tevékenység. A bizottság 8 fegyelmi ponttal díjazza a kreativitást. Saját jegyzetek, holmik árusítására külön engedély nélkül is lehetősége van a hallgatóknak.

Ki- és beköltözési szabályok be nem tartása

Értelemszerűen minden be- és kiköltözést hivatalos formában rögzíteni kell a kollégiumi gondnoknak vagy a kolimentoroknak. Az illetékes Polgármesteri Hivatalnál be kell jelenteni ideiglenes lakcímként a kollégium címét, mert ennek elmulasztása 5 büntetőponttal jár. Önkényesen senki se költözzön, mert annak fegyelmi eljárás a következménye.

Beléptetéssel kapcsolatos vétségek

A „nagytestvér” mindent lát. Meg se próbáljuk a belépőkártyát másnak odaadni, mert a kamera rögzíti, amit ellenőriznek, és lebuktatnak. A beléptetőrendszer megkerülését sem érdemes erőltetni. Sok kísérlet történt a forgóvillák alulról, felülről, keresztül történő kijátszására, de ugye mindent látnak, és 6 büntetőponttal díjazza a sokszor akrobatikus mutatványokat.

Rongálás, károkozás

Kétféle típusa létezik. Az egyik a szándékos rongálás, mikor a feszültséget egy kollégiumi berendezésen vagy falon vezeti le a diák. Ezt fegyelmi eljárás követi. A másik a gondatlanságból okozott kár, itt „csak” 3 pont jár. Gyakori probléma a hűtő türelmetlen leolvasztásánál mechanikai eszközök igénybevétele, ami az áldozatot előbb-utóbb könnyedén kilyukaszthatja. Beépített szekrény alsó polcára csak rápillantás javasolt, talpaddal a közelébe se merészkedj. A piperepolcra nem ajánlott nehéz tárgyak helyezése, a mosdókagyló épségének érdekében.

Tárgyak ablakon való kidobálása

Sokan nem ismerik az ablak és a szemetes közti különbséget, és előfordul, hogy a szemetet „véletlenül” az ablakon dobják ki. Súlyosabb eset, ha egyéb berendezés (hűtő, bútor) is ott távozik. Ilyenkor fegyelmi eljárásra kerül sor.

Kollégiumi internethálózat használatával kapcsolatos vétségek

A fegyelmi pontok annak függvényében növekednek, hogy a „hacker” mennyire károsította cselekedetével a hálózatot. A kollégiumi levelezőlistákon való garázdaság, mint kéretlen levelek küldése, szabályzatának megsértése még enyhe 2 pontos büntetéssel jár. De a hasznoszerzést/weboldal/ és a P2P fájlcsere a szerveren már fegyelmi eljárás követi.

Ezen kívül még figyelni kell arra is, hogy ezek a fegyelmi pontok bizony összeadódnak. Például a dohányzás a szobában és a csikk kidobása az ablakon 5 büntetőpontot és egy fegyelmi eljárást jelent.

miszisz
M I S Z M ű e g y e t e m i
I s k o l a s z ö v e r k e z e t

Aktuális munkák

► Gyógyszeripari szoftverfejlesztő gyakornok
1765 Ft/óra
Nemzetközi gyógyszeripari fejlesztő cég budapesti leányvállalata junior szoftverfejlesztő diák munkatársat keres.

► XI. kerületi műszaki gyakornok
1 060 Ft/óra
Raktártechnológiák, raktárberendezések, eszközök ajánlat-szinten történő megtervezése, ajánlatok készítése. Egyszerűbb acélszerkezeti berendezések, eszközök tervezése

► Informatikus gyakornok bérezés megegyezés szerint
Fiatalos, dinamikus csapatba keresünk informatikus gyakorlatosokat.

► Fitness termi pultos
750 Ft/óra
XX. kerületi fitness terem büféjébe keresünk pultos lányt, hosszútávra.

► Internal Sales gyakornok
1 176 Ft/óra
Elektronikai alkatrész disztribúciós világ cég magyarországi irodája keres első sorban végzős vagy végzéshez közeli hallgatókat gyakornoki pozícióba.

► Junior szoftverfejlesztő
1 905 Ft/óra
1998 óta egyedülálló szoftverfejlesztéssel és informatikai üzemeltetéssel foglalkozó cég keres diákokat.

► Alkalmazás és interfész programozás bérezés megegyezés szerint
C# programozót keresünk egy fiatalos, dinamikus csapatba.

► Online marketing és grafikus munkatárs
1 176 Ft/óra
Kampány megtervezése, lebonyolítása, után követése, havi 8 poszt. Szükség esetén grafikai munka (képre felirat készítése, vagy a kampányhoz illeszkedő kép készítése).

▼
Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként jelentkezhet szívesen önéletrajzzal.

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet
1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3.
K. ép. 1.em. 62.
T: +36 1 463 1237
M: +36 20 250 0096
facebook.com/miszisz

www.miszisz.hu

Megkérdeztük Vállalkoznál-e hallgatóként?

Ivanics André

Nem vagyok benne biztos, hogy tanulás mellett vállalkoznék. Később azonban, munka mellett lehet, hogy belevágnék. A jelenlegi félévben felvettem egy innovatív vállalkozások nevű tárgyat. Ennek nagyon érdekes a felépítése, ugyanis a hallgatók, attól függően, hogy mennyire mélyen szeretnének megismerkedni a témával, választhatnak különböző kurzusok közül. Van, amin kevésbé foglalkoznak a vállalkozásokkal, de van olyan is, ahol csoportos foglalkozásokon vállalkozási koncepciókat hozunk létre.

Hardy Kristóf

Fantáziát látnék benne, lehetőséget kevésbé. A BME mellett pedig úgy érzem, nincs rá kapacitásunk és időnk. Rádásul a tudás elengedhetetlen, hiszen magunktól nem feltétlenül tudjuk, hogyan lehet egyáltalán elindítani, és mit kell tennünk ahhoz, hogy sikeres legyen. A tanulmányaim során nem találkoztam ezzel a kérdéskörrel. Persze, ha lenne egy jó ötletem, és kialakulna hozzá egy jó csapat, akkor feltálnám magam.

Suba Gábor

Egyszer egy olyan táborban vettem részt, ami úgy épült fel, hogy különböző kérdésköröket beszélünk át a témával kapcsolatban. Többek között azt is elmondták, hogyan kell a vállalkozást egy jó ötlettel elindítani. Teljes mértékben el tudom képzelni, hogy magam is indítsak egy vállalkozást. Ami inkább fejtörést okoz, az a jó ötlet kitalálása. Működőképes elképzelés szükséges, ami nem megy csődbe rögtön az elején. Tanulás mellett csak több emberrel együtt kezdenék neki.

Zombori Martin

Vállalat-gazdaságtanon ebben a félévben tanulunk erről, de nem mélyedünk el annyira a témában, hogy tudjuk, pontosan hogyan kell vállalkozni. Én egyetem mellett nem indítanék céget, mert a tanulás rengeteg időt elvesz, ez a folyamat pedig egész embert kíván. Azonban, ha lenne egy jó ötletem, és találnék társakat, akkor lehet, hogy belevágnék. Amíg nincs életképes ötletem, és nem tudok viszonylag kevés pénzből hatékonyan vállalkozni, addig nem látom értelmét. Ismerek olyanokat, akik nem túl piacképes ötletekkel vágtak bele, és nem értek el sok sikert.

Rácz Ádám

Két éve végeztem el a Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége által indított tanfolyamot. Ott smertették egy vállalkozás működését és azt, hogyan kell elkezdni. Projektfeladatokban vettünk részt, melynek során össze kellett szednünk az indításhoz szükséges lépéseket, végig kellett gondolnunk, mik lennének a féléves céljaink és kisebb-nagyobb terveink, milyen piaci szegmenseket céloznánk meg. Arra azonban nem gondoltam, hogy egyetem mellett ezzel foglalkozzak.

Fáti Szilveszter

Némi betekintéssel rendelkezem a kérdéskörbe, ugyanis középiskolában egy évig tanultam vállalkozásismeretet. Nem gondolom, hogy tanulás mellett indítanék egy vállalkozást. Egyrészt a középiskolai egy év kevés volt ahhoz, hogy elegendő tudást szerezzek, másrészt az iskola mellett nincs sok időm, ráadásul még diákmunkát is végzek. Szerintem ehhez nagyon sok szerencse is kell. Diploma után azonban belevágnék.

Bárkányi Gellért

Nagyon jó, ha befolyik némi plusz pénz az ember zsebébe valamilyen forrásból, és a vállalkozások, ha jó ötlettel indítjuk, ilyenek. Magamról tudom, hogy egyedül nem lennék elég bátor nekivágni. Ezenkívül a tanulás nagyon fontos, ott igyekszem a maximumot kihozni magamból, de ez sok időt igényel. Néha azért elgondolkozom, milyen jó lenne egy sikeres vállalkozás élen állni.

Márton Meliton

Tanultam erről, de tanulás mellett biztos nem indítanék vállalkozást. Azon viszont szoktam gondolkodni, hogyan kezdenék neki, és az iskola után szeretnék is indítani egyet. Mivel a Villamosmérnöki Kar hallgatója vagyok, egy elektronikai cég elindítását jó ötletnek tartom. Előtte azonban mindenképp szeretnék gyakorlatot és tapasztalatot szerezni, valamint társakat, hiszen egyedül nem könnyű.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VARGA ÁGNES FOTÓ: DOBÓ DIÁNA

Mentorálás Jó kezekben a legjobbak A BME tehetségei

Fotó: Baki Mihály

Február 25-én a Q épület B szárnyának földszintjén ötven kíváncsi arc meredt a kivetítőre, és várták, hogy kiderüljön, mégis milyen kihívások és lehetőségek várnak rájuk az elkövetkezendő években.

ISTVÁN ADRIENN

Csütörtökön tartotta „Tehetségek a tehetségeért” címen tájékoztató előadását a BME Tehetségsegítő Tanács, melyen felhívták a kiválasztott diákok figyelmét, hogy milyen formában tudják továbbfejleszteni önmagukat, építeni a tudásukat. Erre az eseményre minden olyan, már a középiskolában is jól teljesítő diák meghívást kapott, aki az első félévben is bebizonyította, hogy a mintatanterv nem jelent számára kihívást. A programot Józsa János rektor beszéde nyitotta meg, melyben kiemelte, hogy a Műegyetem a műszaki képzés zászlóshajója, így a tehetséggondozásnak is kiemelkedőnek kell lennie. Biztatásul hozzátette, hogy a most feltörekvő hallgatók lesznek a munka világának marsalljai, akiknek maguknak kell majd kezelni a remek mérnökökből, közgazdászokból és társadalomtudósokból álló munkaerőt, így fontos, hogy megfelelő „kiképzést” kapjanak. Ezután Faigl Ferenc, a Vegyész- és Biomérnöki Kar dékánja és a tehetséggondozásért felelős rektori megbízott összefoglalta a Műegyetemen zajló tehetséggondozás lényeges pontjait. Beszért a csupán 2014 nyarán, akkori rektori utasításra alakult Tehetségsegítő Tanács munkájáról, a szakkollégiumi tagsági valamint TDK dolgozat készítési lehetőségekről is. Kiemelte, hogy minden hallgató számára fontos, hogy megismerjék diáktársaik munkáját, ezáltal jobb rálátást nyerve más szakmákra. Továbbá kitért arra, hogy hamarosan elindul a Stoczek József program, melyben a legtehetségesebb hallgatókat gyűjtik össze és támogatják mentorok segítségével valamint kisebb pénzüsszeggel. Szilágyi Brigitta, a Tehetségsegítő Tanács titkára részletesen beszért a TDK (Tudományos Diákköri Konferencia) rendszeréről. Beszédében hangsúlyozta, hogy habár a TDK dolgozat összeállítása nagy feladat, semmi sem hasonlítható a felfedezés és a kutatás öröméhez.

A továbbiakban Pintér László, a Műszak (Műegyetemi Szakkollégiumok Közössége) képviselője tartott kedvcsináló előadást a gólyáknak. Beszért a szakkollégiumok szakmai és társadalmi munkáiról, a közösségi életéről és a szakkollégistaként elérhető lehetőségekről. Ezután Novák Gergelynek bemutatta TDK dolgozatát, melynek témája: *családetektálás mobil oktatójátékokban*. A VIK hallgatója beszért az általa kidolgozott programról valamint munkájának fontosabb állomásairól. Folytatásként Jaksa László, a Gépészmérnöki Kar hallgatója mesélt TDK dolgozatának megszületéséről. Olyan gyakorlóeszközt tervezett, amely a laparoszkópos sebészeti készségeket fejlesztheti. Megtudhattuk tőle, hogy sebész édesapja inspirálta az eszköz kifejlesztésének ötletét, ugyanis nagyon drágák a laparoszkópos műtétekre felkészítő gyakorló gépek. A délután zárásaként Pokol György, a BME Tehetségsegítő Tanácsának elnöke elmondta, hogy fontos a különböző szakmák találkozása, mert ilyenkor születnek az igazán izgalmas felfedezések.

Pokol György a szervezet elnöke válaszol

Sokszor hallani, hogy az oktatók túlterheltek. A kutatási és oktatási feladatok együttesen sok munkórát igényelnek. Ennek ellenére van idő a tehetségekkel való külön foglalkozásra?

Valóban nincs könnyű dolguk az oktatóknak időbeosztás szempontjából, de én úgy gondolom, hogy az oktatói munka egyik legszebb része, hogy tehetségekkel foglalkozhatunk. Számomra mindig öröm, ha ilyen feladatokat láthatok el, és ezt elmondhatom a többi kutató és oktató kollégámról is.

Nagyságrendileg hány kiemelkedő hallgató áll oktatói pártfogoltságban?

Az egyetemünk 20000 diákjának nagyjából egy százaléka áll oktatói pártfogoltságban, ez körülbelül 200 hallgatót jelent.

A Tehetségsegítő Tanács a tehetségek felkutatása után milyen lépéseket tesz a kiválasztott hallgató kibontakoztatása érdekében?

A Tehetségsegítő Tanács minden tőle telhetőt próbál megtenni a hallgatók érdekében. A kiválasztott diákok kapnak a saját szakmájukból mentorokat, kapnak egy kis pénzügyi támogatást, valamint biztosítjuk a lehetőséget, hogy más szakmák képviselőivel is megismerkedjenek a további sikeres együttműködés érdekében.

Gazdálkodás Évente közel 1,6 milliárd

A hallgatói normatíva kezelése a BME-n

Az államilag támogatott képzésben résztvevő hallgatók után járó hallgatói normatíva felhasználásáról, és a képviselők jutalmazásának arányáról kérdeztük **Rácz Tamás** EHK-alelnököt.

VARGA ÁGNES

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi törvény (Nftv.) 119.000 forint hallgatói normatív támogatási keretet határoz meg tanévente az állami ösztöndíjas képzésben résztvevő hallgatókra. Ebből a pénzből jut tanulmányi ösztöndíjra, szociális támogatásra, és számos, egyéb jogcímen kiosztott ösztöndíjra, sőt, még a hallgatói önkormányzatok működésére és a képviselők jutalmazására is. Rácz Tamástól megtudtuk, hogy a Műegyetem évente összesen körülbelül 1,6 milliárd forint hallgatói normatív támogatással gazdálkodhat, melynek közvetlen jogcím szerinti szétosztása az idei naptári évtől már nem az Egyetemi Hallgatói Képviselő (EHK) kezében van, hanem a kancellár, mint az egyetem vagyongazdálkodásáért felelős vezetőjében.

Az EHK alelnöke ismertette, hogy az Nftv. mindössze a kiosztható ösztöndíjak típusát határozza meg, míg a törvény 51/2007-es számú pénzügyi végrehajtási kormányrendelete definiálja a konkrét ösztöndíjak részleteit. A törvény és a végrehajtási rendelet is csak minimálisan írja elő, hogy a normatíva mekkora részét „kell” az egyes ösztöndíjtípusokra, például tanulmányi vagy szociális juttatásra fordítani, ám a BME Térítési és Juttatási Szabályzata (TJSz) pontosabb előírást alkalmaz, a maximumokat is megadja.

„A Hallgatói Önkormányzat tett javaslatot a TJSz-ben az egyes ösztöndíjtípusok minimális és maximális arányára a törvényben előírt mértékek figyelembe vételével, e javaslatot a Szenátus fogadta el. A meghatározott sávokon belüli pontos arányról december 21-től a kancellár dönt. Ebben a jelenleg formálódó „intézményi szimbiózisban” az EHK és a Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság (HSZI) egy bizottságot állított fel, amely javaslatot nyújtott be a kancellárhoz a pontos elosztási arányokról – ismertette Rácz Tamás. A cikk írásával egy időben juttatták el a dokumentumot Barta-Eke Gyulá-

Fotó: Dobó Diána

hoz, aki ez alapján dönt a hallgatói normatíva felosztásáról.

Az alelnöktől megtudtuk, hogy „a normatíva legnagyobb részét – több mint 60 százalékát – különböző számítási módszerek szerint tanulmányi ösztöndíjra fordít-

„*A kari vezetők véleményének figyelembevételével egy olyan ösztöndíjrendszerteremtünk meg, amely az oktatási oldal szempontjaira is tekintettel van.*

ják a hallgatói képviselők”. A Műegyetemen a TJSz háromféle ösztöndíj-számítási módszer alkalmazását engedi a karoknak: az ún. „ösztöndíjátlag” klasszikusan méri a hallgató tanulmányi teljesítményét egy kreditekkel súlyozott átlag, melyben a megszerzett érdemjegy és a tantárgy kreditértékének szorzatát harminccal, azaz, egy átlagos félévi teljesítménnyel osztják. „A műegyetemi karok többsége e módszer mellett döntött” – fűzte hozzá Rácz Tamás. A Gépészmérnöki Kar egyedülként alkalmazza az ún. „korri-

gált kreditindex” alapján történő számítási módszert a tanulmányi ösztöndíj kiosztásakor. Az ösztöndíjindexet egy olyan tört számmal szorozzák meg, melynek számlálójában az elvégzett kreditek száma, míg nevezőjében az összes felvett kreditszám található. Rácz Tamás szerint „e módszer előnye, hogy figyelembe veszi a félév elején felvett és végül elvégzett krediteket arányát, és „bünteti”, azaz kevesebb ösztöndíjjal jutalmazza azt, aki nem végzi el, amit vállalt. A „teljesítményindex” alapján történő számítási módszert az Építőmérnöki és az Építészmérnöki Kar alkalmazza. Az EHK által is leginkább preferált eljárás előnyben részesíti azokat a hallgatókat, akik kiemelkedő tanulmányi eredményt érnek el az azonos tárgyakat teljesítő társaikhoz képest. „E módszer egy adott tárgynál az aktuális évfolyam átlagát tekinti bázisértéknek. Ha a hallgató ettől jobb érdemjegyet szerez, az nagyobb súllyal számít a latba az ösztöndíj kiszámításánál, így az illető több pénzre számíthat” – jegyezte meg az EHK-képviselő. Az EHK e módszer alkalmazását szorgalmazza minél több műegyetemi karon, mivel ez az eljárás mutatja a legjobban a hallgatók egymáshoz viszonyított teljesítményét, és kiszűri azt, aki könnyebb tárgyak elvégzésével akar magasabb összegű ösztöndíjhoz jutni.

Rácz Tamás ismertette, hogy az az idei naptári évtől az EHK javaslatára új szabályt vezettek be: a TJSz szerint a dékánoknak véleményezési joga van a karokon alkalmazott ösztöndíjszámítási módszerekről. „A véleményezési jog nem jelent vétőjogot” – fogalmazott – „ám a kari vezetők véleményének figyelembevételével egy olyan ösztöndíjrendszerteremtünk meg, amely az oktatási oldal szempontjaira is tekintettel van. Ez több mint gesztus értékű felajánlás”. Rácz Tamás megerősítette, hogy jelenleg minden műegyetemi dékán egyetért a karokon alkalmazott ösztöndíjszámítási módszerrel, „teljes a konszenzus”. Az EHK-alelnök ismertette azt is,

hogy a tanulmányi ösztöndíjon túl a hallgatói normatíva ötödét a hallgatók rendszeres és rendkívüli szociális támogatására kell fordítani az Nftv. szerint. „Ez azonban csak egy része a szociális juttatásoknak, ebbe a kalapba egyéb forrásból is kerül pénz” – tette hozzá.

A hallgatói normatíva fennmaradó részéből a kancellárhoz benyújtott javaslat szerint az EHK 8 százalékot fordítana kari BME és kari kiegészítő ösztöndíjra, 5 százalékot a Hallgatói és Doktorandusz Képviselők ösztöndíjára, 3 százalékot az egyetemi kiegészítő ösztöndíjra, 2,9 százalékot a Hallgatói Önkormányzat működésére, míg 0,39 százalékot az egyetemi BME ösztöndíjra.

„A normatívából jut olyan egyéb hallgatói ösztöndíjra is, mint például a Tudományos Diákköri Konferenciára (TDK) benyújtott díjnyertes dolgozatok jutalmazására” – hívta fel a figyelmet Rácz Tamás. Az EHK beadott dolgozatoként átlagosan 20.000 forinttal támogatja a hallgatók kutatási tevékenységét, ezt az összeget a karok szekciónként, súlyozva osztják ki a helyezettek és különdíjasok között, így „átlagosan 15.000 forint körül kapnak a harmadik helyezettek, míg a legjobbak jutalma akár 45-60.000 forint is lehet”. Rácz Tamás szerint már egy jól kiforrott TDK-jutalmazási rendszer épült ki az egyetemen: „szinte valamennyi kar, valamennyi szekciójában közel azonos a díjazás mértéke”.

Az EHK-alelnök az utóbbi időszak egyik jelentős előrelépésének nevezte, hogy nyilvánosságra hozták a hallgatói képviselők munkáját és az ezért járó jutalmazás rendszerét. „Egyértelművé tettük, hogy a hallgatói önkormányzatok mennyit költenek karonként a képviselők jutalmazására, az EHK honlapján és a kari oldalakon is elérhetőek lesznek az egyéni beszámolók, melyek végén feltüntetjük, hogy ezért a szakmai munkáért a képviselő milyen díjazásban részesült” – részletezte az újdonságokat. Nincs semmi rejtegetni való, az adatok nyilvánossá tételével is ugyanúgy folytatjuk a munkát, a képviselőink teszik a dolgukat, és költségvetésünket – köztük a képviselők jutalmazását – a korábbiakkal megegyező arányban alakítjuk.

2016 februárjában az EHK és a HSZI közös bizottsága az alábbi elosztási arányokat javasolta a BME kancellárjának a normatíva felhasználására:

Jogcím	Arány
tanulmányi ösztöndíj	60,71%
egyetemi BME ösztöndíj	0,39%
egyetemi kiegészítő ösztöndíj	3,00%
kari BME ösztöndíj	8,00%
kari kiegészítő ösztöndíj	
Hallgatói és Doktorandusz Képviselők ösztöndíja	5,00%
rendszeres szociális ösztöndíj	
rendkívüli szociális ösztöndíj	20,00%
alaptámogatás	
HÖK működés	2,90%

Külföld Mit csinálnak másképp?

EU-s diákhitel-körkép

A felsőoktatásban való részvétel anyagi korlátjainak áttörését segíti elő a 2001 óta hazánkban is igényelhető diákhitel. De vajon milyen lehetőségekkel találkozhatnak a diákok Európában, milyen hasonlóságok és különbségek rejlenek a külföldi és a hazai rendszerekben?

CSATÁR RITA

Napjainkban egyre többen gondolják úgy, hogy szükségük van egy diplomára. Ez a tény a tudásszomj mellett a munkahelyi előbbre jutás iránt táplált reménynek is tulajdonítható, ám a felsőoktatásból való részesedés gyakran komoly pénzügyi terheket ró a diákokra. Ezt a problémát a hazánkban 15 éve kialakított Diákhitel Központ segíti áthidalni. Az Európai Szakképzésfejlesztési Központ, a Cedefop egy korábban kiadott jelentése szerint Magyarország – nyolc másik, párhuzamosan vizsgált országgal összevetve – tanulmányi célú hitelfelvételi konstrukciói európai viszonylatban rendkívül kedvezőek. Hazánkban kétféle diákhitel felvételére van lehetőség: a szabad

Fotó: Dobó Diána

felhasználású diákhittel és az önköltséges képzésben résztvevő hallgatók tanulmányaira fordítható diákhittel, sőt a kettőt egyszerre is igénybe lehet venni. A kamat az első tekintetében változó (jelenleg 3,90%), míg a második esetében fix 5,15%, melyből az igénylőknek – a kormányzati támogatásnak köszönhetően – csupán 2%-ot kell fizetniük. A visszafizetési kötelezettség a hallgatói jogviszony megszűné-

sét követően, de legkésőbb a 40. életév betöltése utáni 4. hónap első napjától kezdődik. A diákhittel felvehető külföldi tanulmányok folytatására is, ha az oktatás az Európai Gazdasági Térség olyan felsőoktatási intézményében zajlik, amely magyarországi viszonylatban is elismert felsőfokú végzettséget ad. Viszont a határon túlról érkező hallgatóknak jelenleg még nincs lehetőségük magyar diákhittel igénybevételére.

Németországban az egyes tartományok saját maguk állapíthatják meg a tandíjat, mely 500 € lehet maximálisan, ám a különböző jogcímenek felmerülő többletköltségekkel ez az összeg akár 800 €-ra is rúghat. Itt is létezik diákhitel-rendszer, amit röviden BaFöG-nek neveznek, s havonta megközelítőleg 600 €-t lehet igényelni, melyből csupán a felét kell visszafizetni – a másik felét az állam ösztöndíjként állja. A visszafizetendő rész ugyan kamatmentes, azonban a törlesztést 5 éven belül kell megkezdeni, 20 évig törleszthető, minimum 105 €-s tételekben.

Az USA helyzete

Az USA-ban a tandíjaknak hála igen nagy a diákhitelek száma. Nem új keletű jelenség az eladósodás ezen formája, így napjainkban becslések szerint 40 millióan tartoznak emiatt. Az átlagos felhalmozott hitel 35 ezer dollár, ami 20 év alatt megduplázódott. A rendőrség speciális egysége is részt vesz a behajtásban, és akár fegyverrel kényszeríthetik az adósokat, hogy megjelenjenek a bíróság előtt. A közelmúltban egy texasi férfi esete került a hírekbe, aki 1987 óta nem fejezte be a törlesztést. Sokan tiltakoznak a rendőrség bevetése valamint a diákhitelezéssel is foglalkozó, forprofit intézmények gyakorlata ellen.

Az angol nyelvterületek közül, ha az USA-t vesszük górcső alá, először ijesztően sokféle hitellel találkozhatunk. A meglepetés abból ered, hogy az amerikai oktatási rendszer rendkívüli összetettsége tükröződik a támogatási rendszerben is. Így hitelt igényelhetünk az adott tagállamtól, magától a felsőoktatási intézménytől és privát szervezetektől is, végső esetben pedig a bankok kínálatában is szerepelnek

diákhitelek. Az utóbbi kamatát a bankközi kamatlábhoz igazítják, s az egyéb kondíciók függvényében 2-9% közé esik, a kölcsön pedig soha nem évül el.

A hitel elévülése azonban van, ahol lehetséges! Ilyen hely Anglia, ahol bármennyit is törlesztettünk, a felvételtől számított 30 év után megszűnik a fizetési kötelezettség. A helyiek által igényelhető Tuition Fee Loans-t az EU-s országok hallgatói is megkaphatják. Ennek összege évente maximálisan 9000 font (magánegyetemek esetében 6000 font). A tanulmányi idő alatt a hitel kamata az infláció feletti 3%-kal, a tanulmányok befejeztével pedig – az előbbi meg nem haladó mértékben – jövedelemtől függően alakul. A visszafizetés megkezdését illetően a hitelt addig nem kell elkezdni törleszteni, amíg az illető fizetése el nem éri az évi 21 ezer fontot – ha a fizetés ez alá az összeg alá csökken, az adósság törlesztése szünetel, míg az idő tovább ketyeg. Külföldiek esetében a visszafizetendő összeget a lakóhelyen jellemző fizetéshez és megélhetési költségekhez igazítják.

A holland hitelrendszer sok hasonlóságot mutat a némettel: itt is van tandíj, amely 1900-2000 € között mozog, s a lakhatási, megélhetési költségeket nem tartalmazza. A pontos kondíciókat az IB-Groep, egy független állami intézmény határozza meg, például a kamat jelenleg csupán 1,35%. Elégtelen jövedelem esetén pedig lehet kérni a törlesztőrészt csökkentését. A diákhittelt EU-tagállambeli diákok is felvehetik, az adósságot pedig a tanulmányok befejezése utáni második évtől kell elkezdni visszafizetni, a futamidő 15 év. Külön érdeme a holland rendszernek, hogy a diákok havonta körülbelül 300 €-nak megfelelő plusz támogatást is kapnak, amelyet csak azoknak kell visszafizetniük, akik nem fejezik be az egyetemet.

Tandíj Mennyit fizetnek a tengerentúlon

Hírek az amerikai egyetemeiről

Az Egyesült Államok sokat emlegetett magas tandíjai különbözőképpen jelentek meg a hírekben a közelmúltban.

KUPCSIK RÉKA

A Harvard Egyetem legfőbb döntéshozó testületébe négy olyan öregdiák is pályázik, akik szerint eltörölhetnék a tandíjat a patinás intézményben. Az abból származó

(2015-ben kb. 383 millió dollár) bevétel ugyanis kevesebb, mint negyede annak az összegnek (tavaly 1,2 milliárd dollár), amit a Harvard alapítványa évente szerezni tud a fenntartásra. Az egyes hallgatók által fizetendő összeg (40-60 ezer dollár) azonban olyan magas, hogy sok kevésbé tehető fiatal kizár a potenciális hallgatók közül. Persze az ötletnek ellenzői is akadnak, akik az alapítvány vagyonának felélésétől tartanak, ami hosszú távon igen káros lenne.

A tandíjas hallgatók mellett szép számmal járnak ösztöndíjasok is az USA-beli egyetemekre. A Stanfordon nemrégiben egy új program indítását jelentették be,

melynek nem kevesebb a célja, mint a jövő kormányzati valamint for- és nonprofit vállalatvezetőinek kinevelése. Az alapképzésen már átesett leendő ösztöndíjasokat egyetemeik nevezhetik majd a világ minden tájáról a Stanford ily módon támogatott mester- és doktori képzéseire. A végzettségesepek lesznek szembenézni a XXI. század globális kihívásaival. Erre 750 millió dollárt terveznek fordítani, így ez lesz a legnagyobb magánérőből alapított ösztöndíjprogram. A keretből 700 millió dollár már össze is gyűlt, melynek több, mint a felét Phil Knight, a Nike társalapítója adta. Ennek köszönheti, hogy a program egyik

névadója lett. A másik névadó az ötletgazda és egyben a leendő igazgató John Hennessy, aki 16 éven át töltötte be a Stanford igazgatói posztját. Miközben a Knight-Hennessy ösztöndíjprogram még csak most formálódik, a sportösztöndíjak rendszerre komoly hagyományokra tekinthet vissza az Egyesült Államokban. Azonban mostanában ez is fordulóponthoz érkezett, ugyanis már vannak videojátékosok is a díjazottak közt. Az esportok egyre növekvő népszerűsége miatt csak idő kérdése volt, hogy körükből is kerüljön ki egy-egy sportösztöndíjas. Egyikük a University of Chicagótól kapott

70%-os tandíjmérséklést. De nem ez az első egyetem, amely beszállt ebbe a sportágba, tavaly a szintén Chicagói Robert Morris University és a University of Pikeville (Kentucky) már kiterjesztették az egyetemi sport fogalmát a videojátékokra. Egyre több intézményben alakul ilyen csapat és épülnek támogató létesítmények.

Közben itthon

Indul a Campus Mundi ösztöndíjprogram, ami a nagyszerű Campus Hungary folytatásaként továbbra is támogatja a magyar hallgatók külföldi tanulmányait és szakmai gyakorlatát. Ezenkívül kiemelten segítik a hazai intézményeket abban, hogy külföldi hallgatókat vonzzanak Magyarországra. Összesen több mint 9 milliárd forint áll rendelkezésre hat évre. A Campus Mundirol bővebben lesz szó a Műhely egy következő számában.

Közoktatás Mit oktassanak tanáraink a XXI. században?

Bünteti az iskola azt, ami később érték

A fejlett világ nagy részében válságba került a közoktatás, mivel nehezen tud mit kezdeni olyan új, és egyre fontosabb kérdésekkel, mint hogy mik a legfontosabb készségek a XXI. században, és miként kell tanítani a fiatalokat ahhoz, hogy a megváltozott munkaerőpiac számára értékes embereket képezzünk. E problémakörrel beszélgettünk **Nádori Gergellyel**, az Alterntív Közgazdasági Gimnázium matektanárával, a Tanárblog szerzőjével.

SÁNDOR KRISZTIÁN

„Azt az iskolarendszert, amiben jelen pillanatban a diákok döntő többsége tanul, két igény hívta életre: a tömeges hadseregek megjelenése, valamint az ipari forradalommal a nagyipar létrejötte” – indította távolabbról a gondolatmenetét Nádori Gergely, amikor arról kérdeztem, mit kell tanítani egy iskolában a XXI. században. Miközben a klasszikus oktatási módszerekről kezdtünk el beszélgetni az óbudai AKG társalgócsarnokában, színes, süppedős kanapékon, diákok köszöntek neki, szóba elegyedett velük, sőt, két alsóbb osztállyal számunkért is íratott természetismeretből, miközben interjúztunk. Egyszóval nem az a tipikus, nyomasztó iskolai légkör volt jellemző – mégis működött. „Mindkettő igény mögött az állt, hogy valamilyen alaptudással rendelkező embereket képezzünk – ha úgy tetszik, csereszabatos embereket gyártsunk, mint tömegtermelésnél az alkatrészeket. Az sem véletlen, hogy az iskolák klasszikus felépítése legjobban a kaszárnnyakra hasonlít, kezdve a belső udvarral. Eleinte az azonos neműeket egy terembe téve, egy főnököt kihelyezve, aki irányítgatja őket” – magyarázta tovább. Azóta viszont nagyot változott a világ. „Az elmúlt 30 évben jelentősen megváltozott a tömegtermelés. Nagy része kikerült a fejlett világból a fejlődőbe, az összeszerelő csarnokok már Kínában és Indiában vannak, ha pedig

Fotó: Dobó Dianna

nem ott, akkor egyre inkább automatizáltak, és robotok végzik a munkát.” Ettől nem teljesen független, hogy mindenki számára elérhetővé váltak a számítástechnikai eszközök és az internet. „A technológiai fejlődés átstrukturálja magának a tudásnak a mibenlétét, mint ahogy tette ezt korábban a könyvnyomtatás megjelenése is.” Az a lexikális tudásmennyiség, amit fejből kellett tudni,

„Arra voltak kíváncsiak, hogy a felvételiző mikor ismeri be, hogy nem tudja a választ, és kezd el gondolkodni.

egy kattintással elérhető, így az értékéből is vészett. Persze ilyenkor meg szokás jegyezni, hogy de mi lesz akkor, ha áramszünet van? Az ellenérv gyengeségét Nádori egy történelmi példával illusztrálta. „Erdemes elolvasni, hogy Szókratész milyen rossz véleményrel volt azokról, akik csak könyvből tudják a Homéroszt, nem pedig fejből, és hogy az írás az ifjúság romlásához fog vezetni, mert nem lesz szükség arra, hogy megjegyezzenek 40 ezer sort.” A megváltozott helyzethez pedig az oktatásnak is alkalmazkodnia kell, ha értelmes, talpraesett embereket akar termelni, akik – mint mondta – „nem az iskola ellenére állják meg a helyüket a világban, hanem éppen azért”. Nem csak itthon, az egész fejlett világban nagy kihívást jelent, hogy az oktatást átszabják az új igényekre.

„Hasonlítsuk össze egy mai vállalat működését egy 50 évvel korábbival: régen volt egy konszern, erősen hierarchikus felépítéssel, olyan pozíciókkal és munkakörökkel, amikben egy életet le lehetett élni. Most még a nagy cégek is projektekre szerveznek csapatokat, ezek együtt dolgoznak, és a párhuzamos struktúrák dominálnak a hierarchia helyett.”

Ez pedig természetesen teljesen új készségeket követel, Nádori pedig egy több országot átívelő tanulmányra hivatkozik. „A kutatásban intézetek, olyan nagy iparági szereplők, mint a Microsoft, Intel vagy Cisco, valamint kormányok vettek részt, és azt próbálták azonosítani, mik azok a képességek, amikre szükség van a XXI. században. Öt ilyen azonosítottak:

1. tudásépítés: a meglévő ismeretek szintézisével, elemzésével, értékelésével új tudás létrehozása,
2. kooperáció: melyben közös döntés és felelősség van,
3. informatikai eszközök használata olyan célokra, melyek ezek nélkül nem lennének lehetségesek,
4. problémamegoldás, amire nem ismeri a megoldást,
5. önszabályozás: képesség a saját munkát módosítani az értékelés kritériumai szerint.

Ezek fejlesztésében nem jó a klasszikus iskola.” (Az idézett kutatás Innovative Teaching and Learning néven futott 2010 és 2012 között, elérhető az itlresearch.com oldalon.) Az új készségek oktatásához a tanítás keretének és módszereinek is alkalmazkodni kell, ezért a tanárképzésben is szemléletváltásra van szükség, azonban ez hosszú folyamat. „Kutatások bizonyítják, hogy ahogyan emberek tanítanak, az nem a kurrens pedagógiai szemléletet tükrözi, hanem ahogyan őket is tanították, ez

pedig lassan változik. Az gyorsíthat a folyamaton, ha bebizonyosodik a jelenlegi szemlélet teljes bukása – efelé haladunk.”

Amikor rákérdeztem, hogy egyáltalán van-e tanárra szükség, ha minden információ, online kurzus és oktatóvideó elérhető az interneten, a tanári szakmára nézve önkritikusan válaszolt. „Amelyik tanár lecserélhető robotra, azt le is kell cserélni.” Elmondása szerint a tanítás szociális tevékenység, folyamatos interakciót igényel tanár és diák között, ezért egyre gyakrabban nevezik a tanárokat inkább tudás-edzőnek, tudásmenedzsernek.

Megállapodás-tervezet

Február 24-én hozta nyilvánosságra az EMMI a listát, miben enged a kormány a tiltakozóknak: többek között a lexikális tananyag csökkentése, tankötelezettségi korhatár felülvizsgálata, a KLIK átszabása (decentralizáció, többletforrás, beszerzés átalakítása), túlórák fizetése, adminisztráció csökkentése. A pedagógusok sztrájkbizottsága hajlandó az egyezsége, azonban szerintük a tervezet nincs összhangban a 25 pontos követelésükkel.

A jelenlegi tanárképzésben ezek a szociális készségek szorulnak háttérbe, főleg a szaktanároknál: – „Nem feltétlenül fizikus a jó fizikatanár, aki egy szakdiplomát követő két éves képzés után már taníthat.” – „Az ország egyik legjobb fizikatanára mutatott egy kísérletet, amiben egy

felmosóvödör és webkamera segítségével szemlélteti a hullámmozgást. Amikor megkérdeztem, hogy beviszi-e a kísérleteit az órákra, azt mondta, hogy nem: a fizika érettségire kell felkészítenie őket, típusfeladatok megoldását begyakoroltatni, nincs idő ilyenekre.” Hiába lettek a kreativitás, a csapatmunka és a kommunikáció az alapkompeticion, a számonkéréseken és az érettségin a típusfeladatokat erőltetik, a kooperációt pedig sűgás néven büntetik.

Nem véletlen, hogy a Harvardon tervezik, hogy jövőre már csak opcióként számítsanak a standardizált teszteken elért eredmények a felvételin. Nagyobb hangsúlyt kap a szóbeli elbeszélgetés, a projekt-munkában, kutatásban való részvétel, és hogy elmélyedt-e valamilyen témában a diák.

Ebben a gimnáziumban ezeket a kompetenciákat figyelembe véve, projektalapú a tanítás, az öregdiákok visszajelzései pedig pozitívak. Akik itthon tanulnak tovább, azok könnyebben megálltak a saját lábukon, aktívabbak, és hozzá szoktak a határidőre beadandó feladatokhoz. Egyre többen mennek azonban külföldi elitegyetemekre: „Egy diákunk volt nemrég a Cambridge felvételijén. Bejutott a szóbeli fordulóra, ahol azt kérdezték tőle, hogy mi az a tömegspektroszkóp. Fogalma nem volt, nem középiskolai tananyag. Biztos volt benne, hogy elszúrta a felvételit.” Persze ezt a Cambridge-n is tudják, és nem szimpla szívatásból kérdezek direkt olyat, amit nem tudhat egy középiskolás. „Arra voltak kíváncsiak, hogy a felvételiző mikor ismeri be, hogy nem tudja a választ, és kezd el gondolkodni.” A tanulót egyébként felvették.

Budapest Változóban a főváros minden szeglete

A nagyberuházások részletei

„Vajon az ébrenlét világa álmaim világától milyen messze lehet?” – kérdezte Alice Hoffman. „Vajon a tervezett Budapest a jelenlegi állapottól milyen messze lehet?” – kérdezem én, hiszen hazánk fővárosa annyi örült ötletet vetett már ki gyomrából és megannyi remek elképzelést emésztett el.

KUN ZSÓFIA

Előző számunkban írtunk arról, hogy milyen a városképet jelentősen befolyásoló változtatások vannak készülben Budapesten, milyen tervek mutatják a jövő fejlődésének irányát. Viszont három jelentős kérdéskör, mint a Múzeum Negyed, a Déli pályaudvar és a 2024-es olimpia színterei alaposabb nyomonjárásra készítették, hogy megvizsgáljam, a 2015-ben hangzatos beruházásoktól hangos sajtó projektjei közül mik is a jelen állás szerint megvalósuló fejlesztések.

Múzeum Negyed

A tavalyi év legnagyobb port kavart híre volt a Múzeum Negyed ötlete, ahogy az ezt megelőző cikkünkben is írtuk „a legnagyobb tervezett beruházás a közeljövőben a liget arculatának átforgalmazása”. A Városliget zöld területeinek sorsa sok emberben kérdéseket vetett fel, melynek nem csak a szakmai és a környezetvédő szervezetek adtak hangot, hanem a húszezer aláírást meghaladó petíciót támogató lakosság is. Az ügyről jelenleg is egyeztetnek, Lázár János „Nyugati liget projekt” tervei még nem kerültek a publikum elé, de előljáróban az fogalmazódott meg a park zöld területeinek növelése céljából, hogy a Városligetet a Nyugati pályaudvarral összekötő zöld felületen lehetne megközelíteni. A korábbi Kormányzati Negyed rozsdavezete a tervek mentén új értelmet nyerhetne, az elhanyagolt állapotban lévő Ferdinánd híd helyett föld alatti gépjárműforgalmat alakítanának ki. Mintha a barcelonai La Rambla-t hoznák Budapestre a másfél kilométer hosszú, 70-90 méter széles aktív zöld passaggal. Rákosrendezőre korábban is

Fotó: Szappanos Gergő

voltak hasonló tervek, mint például Csizmadia Dóra tájépítész több diplomáját nyert terve, melyben a Vidámpark is újra otthonra találhatna, ám ezzel a területtel nem foglalkozik a jelenlegi elképzelés, bármennyire is logikusnak tűnne a zöld ezen irányú kiterjesztése is. A jelenlegi városligeti épületállomány jelentős részének rekonstrukciója mellett, mint például a Vajdahunyad vára, egy 700 férőhelyes közforgalmú parkoló létrehozását irányozta elő a fővárosi közgyűlés. Ami az új épületeket illeti, a korábbi híresztelésekkel ellentétben nem a projekt keretein belül valósul meg a Magyar Fotográfiai Múzeum és a Magyar Építészeti Múzeum, mi több, az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központot sem a parkban, hanem a volt Szabolcs utcai kórház területén építik fel. A közelmúltban lezajlott, a Nemzeti Múzeum tervezésére kiírt nemzetközi pályázat a Vallet de Martinis DIID architektes tervének győzelmével zárult, mely pályaművet az Dózsa György út – Ajtosi Dürer sor sarkára áldották meg az alkotók, ami nem aratott osztatlan sikert szakmai körökben. Az Új Nemzeti Galéria tervpályázatán két első helyezett született, mely joggal igazolta, hogy még pontatlan az elképzelés beruházói részről is. Mára aláírták a szerződést a megvalósítani kívánt épület alkotójával, ami nem más, mint a japán Sejima and Nishizawa and

Associates (SANAA). Az új épületet 2019-re tervezik átadni, és a napvilágot látott látványtervek láttán abban bizakodhatunk, hogy az építésszörös megint rendkívülit alkot majd, ahogy ezt korábban is számtalanszor tette. (2010-ben Pritzker díjjal tüntették ki őket, ami az építészeti Nobel-díjaként is emlegethetünk.) Újabb objektumnak tekinthető a parkon belül a japán Sou Fujimoto alkotása, melyet a Magyar Zene Házának kereszteltek, holott egy szokásostól eltérő pavilon jellegű köztérről beszélhetünk, mely a leginkább illeszkedik a hajdani beépítéshez. Összességében azt mondhatjuk, hogy a kezdeti felháborodás a park fennmaradását veszélyeztető Múzeum Negyed ötletétől alaptalannak bizonyult, hiszen kevés új elem kerül a zöld övezetbe, a régi épületek megújítása áll inkább a középpontban, valamint a park növelése is szóba jöhet, igaz milliárdok befektetése árán.

Kelenföldön lesz az új Déli?

A helyi vasúti közlekedés létjogosultságának kérdése időről időre szárnyra kapó kérdés. Míg korábban a Nyugati pályaudvar átalakítása volt porondon, most éppen a Déli pályaudvar bezárását, pontosabban Kelenföldre való áthelyezését pedzegeti a sajtó. A Magyar Mérnöki Kamara állásfoglalása szerint azonban a vasúti épületkomplexum elengedhetetlen

fontosságú, működése pótolhatatlan, leginkább a balatoni közlekedés lebonyolítása miatt. Ezzel egyidejűleg azonban egyetértünk a ténnyel, hogy szükség van újabb P+R parkolók létesítésére, jogos a felesleges területek felhasználásának igénye, de kizárólag a pályaudvar működőképes megtartásával. A kamarai szervezet sokkal inkább támogatná a fejlesztések vasút alá, mellé vagy fölé építését. Az előző számban kifejtett szuperkórház ötlete ezen a területen, ebben a formában szinte lehetetlennek tűnik, hiszen maga az átépítés is súlyos anyagi terheket róna a fővárosra, nem is beszélve az új intézmény építési és üzemeltetési költségeiről.

Az Olimpiánk részletei

Egy olimpia szervezése mindig dicsőséggel és természetesen sok turistával jár, ami a gazdaság előnyére válik, ahogy a beruházások is tízezrek életére lehetnek pozitív hatással mind munka, mind városképi jelleggel. A két éve elfogadott döntés, mely szerint hazánk rendezzen 2024-ben olimpiát, ugyanakkor a beruházások jelen állása szerint dédelgett álmoknak tűnnek. Ugyan zajlik a Puskás Ferenc Stadion újjáépítésének tervezése, melyet a jelenleg elérhető dokumentumok alapján egy komplex sportlétesítményként képzelhetünk el, mégis aggályos, hogy a kivitelezés befejezhető-e a

megadott határidőre. Hónapok óta nem került napvilágra új információ a témát illetően, holott a hivatalos honlap tavalyra datálja az átépítés megkezdését. Némiképp informálódás után azonban belátható, hogy nem egy újabb darabjáról beszélhetünk az indokolatlan stadionépítési láznak, hiszen ha utánajárunk a nemzetközi labdarúgó szervezetek elődöntői meccsekre vonatkozó előírásainak, magunk is rájöhethetünk, hogy hiába épült meg a Groupama Aréna vagy a Felcsúti Stadion, egyik sem felel meg a követelményeknek. A jelenleg is épülő Dagály Úszóaréna február 18-án tető alá került, ami egyedülálló bravúrnak minősül a magyar építőipar történetében. Na nem a mérnöki teljesítményt firtatva, bár az is különleges, hazánkban először alkalmazott technológia volt, hanem az időbeli rekordot kiemelve, hiszen ez a momentum a tervezettnél 6 héttel korábban valósulhatott meg, ami meglepő ellentétben áll a hazai beruházási projektek átlagos időbeli csúszási idejével. Ugyan azt még mindig nem tudhatjuk, hogy ahogy már feltettük a kérdést korábban, belefér-e majd a tervezett keretbe a kivitelezés, ezek a hírek mégiscsak bizakodásra adnak okot. A csepeli olimpiai központ és a 2024-es budapesti olimpia sorsa még kétséges ugyan, de összességében azt mondhatjuk, hogy jövőre a vizes világbajnoksággal nem lesz probléma, ha így haladnak az építkezéssel.

BUDAPEST 2030

Előző cikkünkben már kitértünk a BUDAPEST 2030 célkitűzéseire, mely szerint sokkal inkább kéne a meglévő, ámde elhanyagolt területeket fejleszteni, mintsem újakat létrehozni, különös tekintettel a rozsdavezetekre és a szociálisan problémás városrészek rehabilitációjára. Ám a korábban taglalt legfontosabb jövőbeli beruházások nem ezt a képet tükrözik, csupa olyan helyre fókuszálnak, amik a városszövetnek eddig is így vagy úgy, de működő elemei voltak, használhatóságukra nem igazán akadt panasz. Ugyanakkor a rakpart átalakítása, mellyel a BUDAPEST 2030 sokat foglalkozik, ehhez képest csekély sétagaloppnak tűnik, ami töredékét emészt fel a szóban forgó milliárdoknak, amiket egy talán nálunk jelentősen nagyobb ország engedhetne meg magának kulturális csomópontok kialakítására. A hosszú távú koncepcióban megfogalmazott törekvések szinte alig köszönnek vissza, számomra a Nyugati pályaudvari egykori Kormányzati Negyed telkeinek zöld hasznosítása és a Puskás Stadion újjáépítése hordozza azt az előremutató szemléletet, amit a 15 évvel későbbre megfogalmazott dokumentum tartalmaz. Hazánk fővárosa, mely jelenleg az óriás beruházások álmainak fellegvára, nagy változásokra számíthat, ám hogy ez mennyire környezettudatos és racionális, és mit gondolnak erről a szakma nagyjai, arról cikksorozatunk következő részében olvashatnak.

Nézőpont

Keszkenyös Ivett

B-tervek ideje

Tagadhatatlan, hogy az Európai Unió által biztosított lehetőségek mára jelentős mértékben megváltoztatták a hazai felsőoktatás arculatát, és sokáig zárt ajtók nyíltak meg az egyetemisták és így a majdani pályakezdő fiatalok előtt is. A migráció mindennapjaink szerves részévé vált.

Példaképpen az Erasmus és Erasmus+ programok keretében – melyek napjaink talán legsikeresebbnek mondható ösztöndíjai – a hallgatóknak már képzési idejük során lehetőségük nyílik külföldi tapasztalatszerzésre. Ez nem csupán egy idegen nyelv elsajátítására kiváló alkalom, de ablakot nyit egy másik kultúrára és újabb szemléletmódokra is. A szabad munkaerőáramlás és a fizetésbeli különbségek pedig végül oda vezettek, hogy a külföldi munkavállalás már nemcsak a felsőoktatásban végzettek, de a középosztály tagjai számára is kecsegtető ajánlattá vált, a külföldi élet pedig sokak fejében eggyé olvadt a magasabb életszínvonal és a jobb kilátások fogalmával.

A közelmúltbeli, a világháló révén testközelivé váló fejlemények azonban vitathatatlanul fordítanak a helyzeten. A külföldre vágyakozóknak eddig ugyanis nem kellett számba venniük a terrortámadások valószínűségét, ahogy nem latolgattott egy egyedülálló nő sem a szilveszterkor Kölnben történtek lehetőségével. A jelenlegi szituáció és több tagállam elmúlt évben viselt külpolitikája

nem csupán a jóléti állam képén ejt csorbát, de olyan alapvető európai értékek kifordítását is magával hozta, amelyek hordeje elegendő lehet a migráció megváltozásához. Nyugat-Európa és az eddig oly hangos feminista szervezetek nem álltak ki a Kölnben megerőszkolt nők mellett, ahogy nem hangoztatták aztán a médiában egyértelműen áldozathibáztató álláspontokat sem. A változás ugyan még nem fejtette ki a nyugati államok legnagyobb vonzerejét, a béreken a hatását, de sérült az a ködös, megfoghatatlan valami, amit az *európai értékek* fogalomba csomagolunk. Nem tagadhatjuk tehát, hogy az eddigi migrációs célpontok által nyújtottak nagy mértékű változásokon estek át.

Nem feltételezhető természetesen, hogy ezek az események megfékezik majd a nyugati államokba kívánczokat, ahogy az egyes történetek sem általánosíthatóak. De be kell ismernie mindazoknak, akik Kölnben, Párizsban vagy máshol Európában tervezik jövőjüket, hogy döntésük következményeiben új változó jelent meg, amellyel a továbbiakban számolni kell.

Nézőpont

Rádai Zita

Párkapcsolat

A mai világban természetes, hogy mindent el tudunk intézni pár kattintással. Felcsatlakozunk a világhálóra és csupán percekbe telik befizetni a számlákat vagy megrendelni a vacsorát. Vajon minden ennyire leegyszerűsödött vagy van az életünknek olyan területe, amit nehezebb interneten keresztül elintézni?

Számos társskereső oldal ígéri, hogy megkönnyíti számunkra az ideális pár megtalálását. Csak annyi a dolgunk, hogy beállítjuk a kívánt paramétereket, a magasságot, a szemszínt, kiválasztjuk a számunkra fontos tulajdonságokat és rövid e-mail váltást követően belép életünkbe a tökéletes partner. Milyen egyszerűnek hangzik! A gyakorlatban azonban az internetes párkeresés számos buktatót rejt magában.

Még ha azzal a naiv feltételezéssel élünk, hogy mindenki őszinte, akkor is nehéz kiszűrni, hogy ki az, aki valóban szimpatikus számunkra. Az első benyomás jelentőségét senkinek sem kell bemutatni. Pár másodperc alatt rengeteg információt leszűrhetünk a másik megjelenéséből, mimikájából vagy hanglejtéséből. A monitoron keresztül ez néhány fényképre és pár sor sablonos bemutatkozásra korlátozódik, ami kevésbé informatív. Az is befolyásolhatja a másíkról kialakított véleményünket, hogy a társskereső oldalak másfajta kommunikációs helyzetet teremtenek, mint egy személyes találkozó, hiszen írásban kell megnyilvánulnunk. Van, aki a szóbeli kommunikációban erősebb, míg mások szívesebben vetik papírra a gondolataikat. Ez szintén hozzájárulhat ahhoz, hogy hamis képet fessünk magunkban a

profilkép mögött rejlő idegenről. Az internetes párkeresés olyan emberek között is lehetővé teszi a kapcsolatteremtést, akik a való életben valószínűleg sohasem találkoznának. Ez egyrészt előnye a randi-oldalaknak, de ennek is megvannak a maga hátulütői. Míg a mindennapi teendőink közben általában olyan emberekkel vagyunk körülvéve, akikkel ugyanazt tanuljuk, esetleg egy helyen dolgozunk vagy megegyezik a hobbink, addig a kibertéren keresztül sokkal nehezebb olyanokra bukkanni, akikkel van bennünk valami közös, vagy megtalálni a kapcsolódási pontokat. Ha nagy nehezen találunk is valakit, aki látszólag megfelel a kívánalmainknak, szimpatikus és érdeklődik is irántunk, még akkor is előfordulhat, hogy nem vagyunk egy hullámhosszon, egyszerűen nem tudunk egy jót beszélni. Biztosan mindenki járt már úgy, hogy kinézett magának valakit, aztán végül nem találták meg a közös hangot.

Nem vitás, hogy sokan leltek már a klaviatúrán pötyögtetve is boldog párkapcsolatra, de talán jobban tesszük, ha a társskereső ezen módját egy plusz lehetőségnek tekintjük, és nem az elsődleges ismerkedési formának. Lehet, hogy előbb érünk célra, ha néha felnézünk a monitor mögül, és inkább nyitott szemmel járunk a valós világban.

HIRDETÉS

BME COPY
FÉNYMÁSOLÓ SZALON
és DIGITÁLIS NYOMDA

fénymásolás nyomtatás tervrajznyomtatás kötészet

Fekete-fehér	
Fénymásolás/nyomtatás	Tervrajz másolás/nyomtatás
A/4 5 Ft	A/0 205 Ft
A/3 10 Ft	A/1 125 Ft
	A/2 65 Ft

Színes	
Fénymásolás/nyomtatás	Tervrajz másolás/nyomtatás
A/4 35 Ft	A/0 500 Ft-tól
A/3 70 Ft	A/1 250 Ft-tól
	A/2 125 Ft-tól

1111 Bp. Bertalan Lajos u. 7. Hő épület
Nyitvatartás: H-Cs: 8-18h | P: 8-16h | Sz-V: ZÁRVA
Telefon: 463-39-79 | www.bmecopy.hu

HIRDETÉS

MŰEGYETEM 1782

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

Kari Hallgatói Tanács

NEWIK

ESD DJ BOB

K3KO LYNX NightLife Prod.

TOGETHER

03.10.
Doboz
Kapunyitás 22⁰⁰

JEGYÁRAK:
BME ELŐVÉTEL: 1000 Ft
KÜLSŐS ELŐVÉTEL: 1500 Ft
BME HELYSZÍN: 1500 Ft
KÜLSŐS HELYSZÍN: 2000 Ft

Adrenalin Ami a pénztárcánkon kifer

Extrém sportok – extrém áron?

Mitől extrém az extrém? A helyszín, a felszerelés, netán a fokozott sérülés-veszély jelentik a megkülönböztetés alapjait? Napjainkban számos mozgásfajta színesíti a kínálatot, így annak ellenére sem könnyű a besorolás, hogy Magyarországon jogszabály rögzíti, melyek tartoznak e sportok körébe.

BEDŐ BALÁZS

Mint minden szabadtéri mozgásforma, a szezonális sportok is az időjárás kényének-kedvének alárendeltjei. Nyáron zsúfolásig telnek a tópartok, így a vizes sportok iránt nő az igény: népszerű a jet-ski, a

Fotó: Fejes Bence

wakeboard, de kedvező széljárás esetén a szörfösök és a kite-osok is megjelennek a kisebb-nagyobb hullámok hátán. A téli hónapokban a sí- és korcsolyapályáké a főszerep, előbbin snowboardosokkal is szép számban találkozhatunk. A gyakori hóhiány azonban sokszor a környező alpesi országokba űzi a siklás szerelmeseit. Ekkor magasabb útiköltséggel és szállásdíjakkal kell kalkulálni, így ezek viszonylag költséges hobbinak számítanak.

Azok számára, akik az iménti problémák miatt legszívesebben falra másznának, jó hír, hogy ezt az év bármely szakaszában meg is tehetik. A falmászás minden bizonyítással az egyik legősibb extrém sport, még ha elődeink nem is jelenlegi formájában, s nem is szórakozásból űzték azt. Egyetemünk hallgatói a BME Sportközpontban is kipróbálhatják magukat, de különféle mászófalak Budapest-szerte elérhetők. Egy alkalom jellemzően 1500

forinttal terheli pénztárcánkat, ám saját eszközök hiányában ezt az összeget a mászáshoz szükséges felszerelések (cipő, kötelek, karabinerek, beülő stb.) kölcsönzési díjai növelhetik.

Hasonló árkategóriát képvisel a capoeira edzések látogatása is. Bár a brazil eredetű küzdősportra nem feltétlenül szokás extrémként hivatkozni, látványos, akrobatikus mozdulatai mégis kiemelik a harcművészetek sorából. Az órákon

való részvétel mindössze laza, kényelmes ruházatot igényel, sőt lábbelire sincs feltétlenül szükség, így bárki komolyabb anyagi ráfordítás nélkül űzheti.

Nem szabad megfeledkeznünk a görkorcsolya, gördeszka vagy éppen a BMX, a roller népszerűségéről sem. Jellemzően szabadterei mozgásformák lévén, fedett skateparkok hiányában főleg a tavaszi, nyári időszakban népszerűek, nem egyszer a közterület-felügyelők legnagyobb bosszúságára. Budapesten ezért több kültéri „játsszóteret” is kialakítottak a sportolók számára, melyek zöme ingyenesen használható. Bár a szükséges eszközök, illetve ezek különféle tartozékai széles árskálán mozognak, kezdetben elegendő egy egyszerűbb deszkába, görkorcsolyába befektetni, amely nagyjából 10-20 ezer forint közötti – lényegében egyszeri – ráfordítást jelent, ugyanakkor egy kerékpár vásárlása esetén már mélyebben a zsebünkbe kell nyúlnunk. A látványos trükkök elsajátításának természetes velejárói az esések, ezért a bukósisakról, könyök- és térdvédőről sem tanácsos megfeledkezni.

A fentiekben túl is számtalan egyéb lehetőség közül válogathatnak az extrém időtöltésre szomjazók. Az egyéni sportok mellett csoportos kikapcsolódásra is nagyszerű lehetőségek nyílnak: a paintball, a lasertag, az airsoft mellett a hazai kalandparkokban remek élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodhatunk.

Alakformálás Ha még hideg van odakint

Tavaszcvaró edzésformák

Számtalan módja van annak, hogy izmainkat a kinti hideg ellenére is mozgásban tartsuk.

BENCSIK ILDIKÓ

Igaz, a sítáborok sokak számára a téli szünet fénypontjai, a legtöbben mégsem sportolnak rendszeresen ilyenkor. Vannak, akik köszönik szépen, de nem kérnek a kondizók bárgyú tekintetéből, és nem is annyira elhivatottak, hogy sapkát és kesztyűt húzva szaladgáljanak egy labda után, vagy csak úgy a rakparton. Nekik itt van néhány aktív kikapcsolódás, amely garantáltan visszahozza a mozgáskedvüket – még a tavaszi fáradtság ellenére is – anélkül, hogy kimozdulnának a négy fal közül.

Tabata

A legegyszerűbb, minimális kimozdulást igénylő „téli sport” – amely akár a szobában is elvégezhető.

Lényege, hogy az edzés intervallumokból áll: 20 másodperces kemény munkából és 10 másodperces pihenőből. Természetesen nem neked kell számolgatnod a másodperceket, az okostelefonod ezt is megcsinálja helyetted, ha letöltöd az ingyenesen használható, Tabata névre hallgató alkalmazást, ahol beépített edzésterveket is találasz. Jó hír, hogy már napi 5–15 perces „tabatázással” is tehetsz az egészségedért és a tavaszi formádért, hiszen az intervallum edzések legnagyobb előnye „utóégető” hatásuk. Ugyanis olyan mértékben felpörgetik az anyagcserét, hogy a gyakorlatok után, beülve az előadásokra is zsírt égetsz.

Kettlebell

Ez a „füles ágyúgolyónak” kinéző vasdarab kiválóan alkalmas arra, hogy a szobában emelgetve vagy guggolásokat végezve garantálja a másnapi izomlázat és a széles vállakat. Nem rossz referenciája a sportnak, hogy az orosz különleges egységek is ennek köszönhetők erejüket és állóképességüket. Némileg hasonló, ám otthon kevésbé végezhető a Hot Iron,

amely az aerobik zenés és csoportosan együttizzadás jellegét ötvözi az egyéni kondíciókhoz igazodó súlyzós edzésekkel. Ráadásul eközben növelheted a csontsűrűséged, amely csökkenti a csonttraktus kialakulásának veszélyét.

Spinning

Szerencsére ma már egyre több szabadtéri sportnak feltalálták a beltéri változatát is, így a kerékpár szerelmeseinek sem kell az izzasztó nyári tekeréseket nélkülözniük. A kellemesebb, közben YouTube videókat nézegetős szobabiciklizés mellett spinning edzésekre is járhatsz, ahol pörgős zenére, síkon és hegymenetben tekerhetsz a formás hátsóért – s mindezt egy helyben.

Jóga

Az izmok építése és a zsírégetés mellett a testtartásunk javítása is kiemelten fontos. Erre ad megoldást a jóga. Ma már szinte az összes fajta kipróbálható Magyarországon, bár a legújabb változatok képviselői, mint például a „hot box yoga” még nem jelentek meg hazánkban. Hűvösebb időben a legjobb válasz-

Fotó: Fejes Bence

tás a bikram jóga, amely során 90 percig érezheted magad 40 fokban, miközben zsírt égetsz, izmokat nyújtasz, és játékonyszerűen stimulálsz a belső szerveidet. Bármelyik jógaforma mellett is döntesz, biztos lehetsz benne, hogy felkészít – mentálisan és lelkiileg is – a tavaszi fáradtság leküzdésére.

Ezekkel az edzésformákkal jó formába hozhatod magad anélkül, hogy a tavaszi szellő hideg fuvaltatát a bőrödön éreznéd. Azonban ilyenkor is fontos a napi minimum egy óra kinti jelenlét, hiszen „sajnos” a friss levegő és a D-vitamin benti változatát még nem talál-ták fel.

Találmány TDK munkából született a SolarFun A leégés teljesen kizárva

Mindenkivel előfordult már a következő helyzet: szikrázó nyári napsütés, önfeledt szórakozás a tóparton. Aztán nem sokkal később jelentkeztek a tünetek: égő, kipirosodott bőr. Ennek vet véget Simon Dávid és csapata, akik nagyon közel járnak ahhoz, hogy piacra dobják a SolarFun-t, mellyel a strandozás új generációja kezdődhet el.

ZEITLER MÁTYÁS

A villamoson még azon gondolkodtam, milyen ironikus az élet.

Ebben a cudar, február végi szakadó esőben beszélgetek majd egy olyan dologról, melyet a strandon használhatnak az emberek azért, hogy ne éjjenek le. Beszélgetésünk elején rögtön feltettem a legkézenfekvőbb kérdést, amit egy feltalálónak fel lehet tenni: isteni szikra, vagy egy hosszú folyamat eredménye a SolarFun? Meglepően

egyszerű válasz érkezett: adott volt egy mérőeszköz, amellyel könnyen lehet például UV-sugárzást mérni, akkor miért ne? Na de ne rohanjunk ennyire előre...

Dávid elmondta, hogy az egész projekt egy TDK-s munkának indult. Stirling-motort modellezték, ehhez pedig szükség volt egy mérőpanelre. A napfény mérésére

itt vetődött fel az ötlet. Igaz, van már ehhez hasonló a piacon, ez azonban mégis más. Ezzel az eszközzel ugyanis mérhető, hogy mennyire ellenálló a bőrünk a nap sugaraival szemben. A folyamat a következő: a készülék különböző LED fényekkel világítja meg a bőrt, és méri a visszavert fényintenzitásokat. Többféle hullámhosszt alkalmaznak, melyekből van, ami mélyebbre megy, és van, ami a bőrfelszínről visszaverődik. A kapott értékek arányából meghatározható a bőr melanin (ez felel a leburnulásért) és dezoxihemoglobin (ez pedig akkor termelődik, ha leégünk) koncentrációja. Egy applikáció segítségével üzenetet küld a telefonunkra, ha gond van (menjünk az árnyékba, kenjük be magunkat naptejjel stb.). Egy beépített Bluetooth-chipnek köszönhetően pedig gyermekvédő funkciója is van. Ha az előre beállított távolságnál messzebb kerül a telefontól, akkor úgyszintén jelez. A mérést nagyon kis távolságból végzi, ezért ha az eszköz ennél távolabb kerül a bőrtől, akkor az azt jelenti, hogy levette/elhagyta a gyermek. A készülék mindezen felül azt is érzékeli, ha víz alá kerül, ezáltal „nem engedi be” a csemetét a mélyvízbe.

A SolarFun-t két éve fejleszti a négyfős csapat, ez idő alatt sikerült megtalálni az alkatrészek optimális méretét és a szerkezet ergonomikus kialakítását. Mivel az eszközt a napon viselik majd, ezért minél kisebbnek kell lennie, hogy ne maradjon fehér folt a bőrön. Ezért Dávidék a ruhára csíptethető verzió mellett döntöttek, de akár

gumipántra téve, karkötő formájában is lehet hordani. Nagy előnye, hogy a megrendelő igényei szerint olyan funkciókat építenek bele, amelyekkel személyre szabható és komplex termék lesz. A felhasználó magának is fejleszthet rá alkalmazást, ha úgy tartja kedve. A becslések szerint még egy évre szükség van a tökéletesítésre, ugyanis akadnak kisebb gondok a működéssel. Noha a szabadalom már megvan, a készülék még nem egészen alkalmas a sorozatgyártásra.

Az ablakon kinézve az esernyőkkel harcoló járókelők látványa felvet még egy kérdést: van-e piaca ennek idehaza? Dávid csak mosolyog, hiszen ez nem csak a napos órák számától függ. Az Egyesült Államokban sokkal többet süt a nap, de ott az egészségügyi rendszer is más. A tengerentúlon megéri áldozni az egészség megőrzésére, míg idehaza jó esetben van TB-je az embernek. Magyarországon a legtöbben nem fordítanak kellő figyelmet az egészségre, és főleg nem foglalkoznak az UV sugárzással. „Ugyan már, nem fogok leégni... különben is, mi bajom lehet?”.

A legnagyobb problémát egyelőre a megfelelő üzleti partner megtalálása jelenti, még keresik a belépési pontot az amerikai piacra. Ha lesz vevő, akkor lesz befektető is. Gyártót pedig könnyen találni Kínában, amely ráadásul meglepően jó minőségben dolgozik. Addig is folytatják a SolarFun csiszolását, hogy a jövőben sok ember élete legyen egyszerűbb és egészségesebb.

Robotok Online is követhető volt RobonAut immár hetedszer

Az ifjú mérnököknek idén is egy távirányítású játékautóból kellett egy önállóan működő robotjárművet készíteni, amely képes megbirkózni mind az ügyességi pálya forgalmi vizsgára emlékeztető akadályzaival, mind a gyorsasági versenyszám nehézségével. A két versenyszám közötti különbséget ellensúlyozandó, a csapatoknak lehetősége volt a szünetben is módosítani az autókön. A versenyre a decemberi kvalifikációt követően tizenegy csapat adott le érvényes nevezést. Egy-egy autó teljes el- és felkészítése körülbelül 5-600 munkaórát igényelt.

Az ügyességi versenyszám különlegessége, hogy a felhasznált akadályokat ugyan ismerték előre a csapatok, a pálya felépítését azonban nem. Ebbe a részbe idén új elemként került be az utánfutó felvétele, amelynél nem csupán a helyes pálya és sebesség megválasztása okozhatott gondot, hanem a horog beakasztásához szükséges ideális erősség megtalálása is. A gyorsasági részfeladat során a verseny-

autóknak egy biztonsági autót kellett követniük egy felvezető kör erejéig, majd ezt követően három kör állt rendelkezésükre a lehető legjobb köridő elérésére. A belsőnézetes élményről az autókra szerelt kamerák gondoskodtak. A földrajzi távolság sem szabott gátat a verseny iránt érdeklődők szórakozásának, ugyanis online követhető élő közvetítést biztosított a BSS.

Az újoncokat tömörítő Junior kategóriában a PadaWANs of CANobi nevet viselő csapat szerezte meg a győzelmet, emellett pedig az összetettbeli dobogó legalsó fokára is felfértek. Mögöttük egyetlen pont lemaradással a LegonAUT végzett, míg a harmadik helyre a Látomás névre keresztelt formáció futott be. Az összetett verseny első helyét az IntelliGents hódította el, megelőzve a Második Helyezett nevű együttest, akik tavaly is ezüstöt szereztek, így talán célszerű lenne elgondolkodniuk a névváltoztatáson.

BEDŐ BALÁZS

Fotó: Fejes Bence

Hírek és
érdekességek
a **Műhely Online**
Facebook oldalán

Zene Interjú a Műegyetemi Kórus vezetőivel Összeköt a közös lélegzet

Ha egy késői órán az egyetem folyosóin bolyongunk, néha elcsíphe-tünk egy-egy éteri szopránt vagy halk baritont... Vida Györggyel, a Műegyetemi Kórus karnagyával és Lencsés János-sal, a Műegyetemi Kórus öntevékeny kör elnökével beszélgettünk.

VARGA ÁGNES

Györgyi, már nagyon régóta vezet a Műegyetemi Kórust. Érzel valami változást a fiatalok hozzáállásában?

Vida Györgyi: A közeledésben nincs igazán különbség, inkább a mindennapok kihívásai változtak meg. Egyre kevesebb a szabadidő, valahogy zordabb lett a környezet. De a fiatalok ugyanúgy szeretnek énekelni, mint régen, és ha egyszer rászánták magukat, ugyanúgy megtesznek érte mindent, mint azelőtt. Azt figyeltem meg, hogy valahogy a vidékiekben nagyobb az érdeklődés.

Ezt elmondhatjuk általánosságban a klasszikus zenéről is?

Lencsés János: A kérdés releváns, de a mi kórusunk esetében elég széles az a spektrum, amit átfogunk, így ezzel a problémával nem igazán szembesülünk. Énekeltünk operát is (Mascagni: Paraszttbecsület, az Operaházzal közösen), de az előadásaink közt szerepelnek a capella művek, népdalfeldolgozások és spirituálék egyaránt, tehát mindenki megtalálhatja, ami neki tetszik. Ugyanakkor a komolyzenei élet talán még nem használt ki minden lehetőséget arra, hogy megszólítsa a fiatalokat. Ha interaktívabbak lennének az előadások, vagy belátnánk a kulisszák mögé, az biztosan jobban felkeltené az érdeklődést. Szerintem jelenleg sokan érzik úgy, hogy már a komolyzene nem tud újat mondani, hiszen régi, mindig ugyanolyan.

Annyira talán nem is ugyanolyan, gondoljunk a kortárs zenére. Megfigyelhető a kortárs komolyzenében is az a közizléstől való elszakadás, mint a többi művészeti ágban?

V. Gy.: Akad arra is példa, ismerünk olyan szerzőket, akik a zene egy-egy elemét túlhangsúlyozzák, atomjaira szedik, majd egy darabját magukkal viszik, és

Fotó: Baki Mihály

azzal mindenfélét kezdenek, míg a közönség a haját tépi. Én azonban megpróbálom azokat a szerzőket kiválasztani, akik úgy tudnak modernnek, újszerűek lenni, hogy egyúttal a közelünkben maradnak. Itt, a Műegyetemi Kórusban foglalkozunk kortárs zenével is, nemrég Vörös Boglárka Evangélium című művét adtuk elő. Az ő harmóniai talán szokatlanok, de nagyon szépek, amit a közönség és a kórus tagjai is megéreznek.

Fontos a zenei előképzettség ahhoz, hogy valaki kórusban énekeljen, vagy akár abban, hogy koncertjéről váljon?

V. Gy.: Nem feltétlenül. A kórusoknál például a legtöbb esetben szöveges zenéről beszélünk, ami nagyon konkrét szituációkra, érzésekre utal. És ha jó a szerző, akkor a zene maximálisan kifejezi a szöveg mondanivalóját, így egyúttal átélhetővé teszi az érzéseket. Ehhez semmiféle képzettség vagy rádolgozás nem szükséges. Nálunk, a Műegyetemi Kórusnál nincs felvételi, ha valakinek kedve támad velünk dolgozni, az eljön egy próbára, akár be is szállhat az éneklésbe, és ha tetszik neki, akkor velünk marad. A muzsika hozzáértőbb megközelítésének azonban akadály, hogy a zenei általános iskolák gyakorlatilag megszűntek. Azokat, akik ezeken a helyeken tanulhattak, egy olyan fogékony életkorban kapta el a zene, amikor még nagyon alakíthatóak voltak, bele tudták élni magukat. Ma már inkább a családi háttér segíthet abban, hogy ez a fajta igényesség kifejlődjön. Kodály mondta: a gyermek zenei nevelése az anya születése előtt kilenc hónappal kezdődik... Aki egyetemista koráig nem foglalkozott zenével, annak sokszor már nem is marad rá ideje. Módja éppen lehetne, talán még a belső készítése is megvan, de ehhez már – attól tartok – nem fog semmilyen támogatást kapni.

Ezek szerint senki ne maradjon távol csak azért, mert úgy képzeli, hogy nincs hangja?

L. J.: Ez csak egy könnyű kifogás, amit vagy azért találunk ki, hogy lerázzuk magunkról azt, aki unszol bennünket, vagy nekünk is mondták, mi meg elhittük – pedig ez nem igaz. Persze nem egyforma képzettséggel jövünk, többünkről kiderült, hogy zenélt korábban, de én például a kórus előtt a fürdőszobában és az énekórán kívül nem énekeltem. Viszont ezek a dolgok mindenképp fejleszthetőek, egy kórusban ráadásul szólamonként megvannak a húzóemberek, az egyéni képességek pedig szépen kiegészítik egymást.

V. Gy.: Kórusban énekelni egyébként egészen más élmény, mint egyénileg zenélni. Éneklés közben az ember a legalapvetőbb biológiai szükségleteit is a másikkal igazítja. Ha lendül a kéz, mindenki egyszerre vesz levegőt, a hangja idomul a mellette lévő hangjához, miközben azt is figyeli, hogy ez hogyan simul bele az egészbe. Az előadáson az egész az, amit a közönség hall, mégis, amikor a végén meghajolunk, minden egyes ember a saját sikereként könyvelheti el a produkciót. Amikor Karlsruheban a testvérkórusunkkal énekeltünk, egy szót sem tudtam szólni a mellettem állóhoz, mert nem beszélek németül. Aztán elkezdtünk énekelni, és mindannyian tökéletesen ugyanazt az élményt éltük meg, szavak nélkül, közösen – ekkor éreztem, hogy a zene valóban világnyelv, és ez a közösségi érzés az, ami hihetetlen pluszt ad egy kórusban.

Próbák

Csütörtökönként BME KF 46
Elérhetőség: korus.bme.hu,
facebook.com/bmekorus
Legközelebbi fellépés:
a Hang Világnapja,
BME Q épület, április 16.

HIRDETÉS

HIRDETÉS

szkéné
színház

NÉZZ MEG 3 ELŐADÁST KEDVEZMÉNYES JEGYÁRRAL ÉS A 4.-ET INGYEN NÉZHETED!
BME-s diákkal a belépő 1.000,- / 1.500,-
Ne csak láss. SzkéNézz!

DON QUIJOTE Színi darabok egy regényből
MÁRCIUS 8 30
19:00 19:00

A FAJOK EREDETE
MÁRCIUS 10
19:00

ZÜFEC tisztelet a kivételnek egy részben
M. Bulgakov Színházi regény c. művét ugródeszkának használva
MÁRCIUS 20
15:00

www.szken.hu
jegy@szken.hu
06.20.384.6049
K épület, II. emelet

Médiatámogató: **MŰHELY**

Tánc Az utcákon táncolnak balettművészeink.

A balerinákat is népszerűsíteni kell

A Ballerina Project fotói kicsalogatják a balett-táncosokat a festett színpadi díszletek közül Budapest derékig falfirkás utcáira. A Lánchídon, a metróban, a főváros zsibongó forgatagában tökéletes testek találkoznak a városi valósággal. Közelebb kerülünk a balerina mögött álló emberhez.

Tünde Dórával, a kezdeményezés fotósával beszélgettünk.

JAKAB CSABA

Mi a célad a Ballerina Projecttel?

Fontosnak tartom, hogy az emberek megismerjék a táncosokat, nemcsak a szolistákat, hanem azokat a tehetséges lányokat is, akik a tánckarban lépnek fel. Tudniuk kell, hogy mennyi munka és lemondás van egy-egy előadás mögött. Ezek az emberek gyerekkoruk óta keményen dolgoznak, hogy ott állhassanak a színpadon. Legtöbbször egy mozi sem engedhetnek meg maguknak, és ha mégis mehetnek, hogy kiszabadulnak a négy fal közül, gyermeki lelkesedéssel vetik magukat a számunkra lehétköznapiabbnak tűnő programokba. Szeretném, hogy az emberek a kosztümök mögé lássanak, hogy észrevegyék az embert a túll és a spicc-cipő mögött. Úgy érzem, ezek a tehetségek megérdemlik, hogy egyenként is foglalkozzanak velük, ne csak egy előadás részeként.

Hogyan kerültél a projekt bűvkörébe?

A külföldi projekt kapcsán, amivel négy évvel ezelőtt találkoztam először. Akkor mindenhol ott voltak ezek a képek, és arra gondoltam, ezt kéne csinálnom, végül egy éve bele is vágtam. A munkám során találkoztam egy operettszínházas táncossal, fél év múlva vele kezdtem el fotózni. Ő sok embert ismert az Operából és a Főiskoláról is, beszélt nekik a projektről, és a lányok elkezdtek adni-venni a nevem.

Könnyen rábírtad a táncosokat a fotózásra?

Nagyon lelkesek voltak. Eddig csak az Operában, stúdióban, esetleg

Fotók: Baki Mihály

privátban fotózták őket. Lehetőséget láttak a Ballerina Projectben, imádták a fotózást. Tavaly ősszel készítettem el velük az összes anyagot.

Te választottad a táncosokat?

Akkor ősszel mindenkit lefotóztam, aki lelkes volt, és jönni akart. Nem kellett válogatnom, mert a legjobbak jöttek. Egyszer tartottam egy castingot, vegyes volt a felhozatal, mindenki jött. Nekem pedig nagyon fontos, hogy a lányok mit tudnak megcsinálni. Jelenleg csak Noémivel dolgozom, ő a Táncművészeti Főiskola növendéke. Nagyon szép az alakja és tehetséges, közel áll ahhoz, amit én képviselek.

Mi alapján választod ki a helyszínt?

Ikonikus helyeket keresek, olyanokat, amiket mindenki ismer. A külső helyszínekkel vigyázunk,

mert ott sokat kell várni, hogy egyedül lehessünk, a területet lezárni pedig nincs lehetőségünk. Nem szeretnék más embereket a fotókon, főképp nem turistákat. Egyébként lazán elküldöm őket. Általában megértik, látják, hogy ott áll a balerina dresszben, spicc cipőben, fotózás van. A várba is hajnalban kellett felmennünk, hogy használhassuk a teret. Télen viszont nem tudok kint fotózni, így belső terekre viszem a fotózásokat, ebben az esetben úgy kapom meg a helyszíneket, hogy nincs ott senki.

Mi a legnagyobb kihívás egy fotózásnál?

Nem érzek benne kihívást. Sokat foglalkoztam a táncsal, tudom, hogy melyik mozdulat jó és melyik nem. Nem nehéz instruálni a táncost, látom, hogy mi az, ami helyes és szép. A lányokkal való munka sem jelent kihívást, ahogy a helyszínek sem a korábbi fotós múltamnak köszönhetően.

A mozdulatokat te találd ki?

Általában együtt dolgozzuk ki, bár mostanában inkább a táncosok. Az elején gyűjtöttem, hogy milyen mozdulatokat jeleníthetnének meg, de rájöttem, hogy a helyszín határozza meg, hogy a lányok mit tudnak megcsinálni. Nem mindegy, hogy kövön állnak, betonon, fán, vagy hogy tudnak-e mihez támaszkodni. Nem minden mozdulat kivitelezhető az adott helyszínen. Jönnek a lányok, készülnek, és kitalálunk valamit közösen. Barbara, akivel a lánchídi fotózást csináltuk, kész tervekkel hozott, jött a párja is, aki szintén táncos, ők együtt találták ki a pózokat.

Melyik volt a legextrémebb fotózás?

Az „I bike Budapest” például elég kemény volt. A felvonulás napján pont mentünk volna fotózni, és arra gondoltunk, hogy milyen jó ötlet lenne bepaszintani a balerínát a biciklisek közé. Ott bevállalónak kellett lenni, nagyon sokan voltak, nekünk meg mindig meg kellett őket előzni, mert az elejét akartuk elkapni. Volt, hogy Noémi, a táncos spicc cipőben futott metróba le, metróból fel. Nagy

”

Ikonikus helyeket keresek, olyanokat, amiket mindenki ismer.

látványosság volt az is, amikor Barbarával a Lánchídon fotóztunk, és ő beállt az autók közé. Akkor minden autós megállt, dudált. Nem akartam személyautókat megjeleníteni a képeken, ezért folyamatosan a taxikat vártuk, mert azok sárgák, jól néznek ki, sőt nekik ez a munkájuk, nem kell a rendszámot leszednem.

Mi az, ami inspirál?

A helyzetek. A helyszínek. A lányokat már elég jól ismerem, sokat dolgoztunk együtt.

Jelentek meg máshol is a képeid?

Jelenleg a HVG-be készíték egy anyagot, azon dolgozom. Rettenetesen maximalista vagyok, új anyagot szeretek leadni, és nagyon nehezen tudom azt mondani, hogy kész van.

Fotóztam a Glamournak is. Ők egy balettos cikket szerettek volna, eleve tetszett nekik a Ballerina Project, és kitalálták, hogy én legyek a fotós. Egy képet akartak, de végül három lett belőle, ami a szeptemberi számban jelent meg. Nagyon sok helyre sikerült eljutnom, annak ellenére, hogy semmilyen kapcsolatomat nem vettem be. Február óta mégis folyamatosan megkeresnek. Mindenki nagyon lelkesen, pozitívan áll hozzám, látják a projektben az értéket, hogy szükség van rá.

Mesélj a táncos múltadról!

Nagyjából tizenöt évig táncoltam, de a sok utazás és stressz miatt képtelen voltam összeegyeztetni a fotózással. Már harmadik éve nem táncolok, hobbi szinten sem fér bele az időmbe, máshogy próbálok kapcsolódni.

Modellként kipróbálnád magad?

Ezt még azelőtt próbáltam, mielőtt elkezdtem a fotózást. Három-négy évig dolgoztam egy fotóssal, szóval tudom, hogy milyen a kamera másik felén állni. Ez nagyon jó, mert tudom az olyan embereket instruálni, akik először vannak műteremben. Ez egy steril környezet, de fontos, hogy jól érezzék magukat, és ezt nehéz elérni. Azáltal, hogy én tudom, milyen helyzetben vannak, ez sokkal könnyebb. Szociális embernek valloam magam, szeretek beszélni. A táncos múltam miatt pedig be tudom állítani ez embereket, tudom, mi az a mozgáskultúra, ami jól áll mindenkinek. Ötlet szinten felmerült, hogy táncosként is beállok a kamera elé, de ez végül nem valósult meg.

Hány fotót készítettél eddig?

Körülbelül huszonötet kilenc lányról, de ennek csak kis százaléka használható. A táncosok szokták átválogatni a képeket, néha kisebb harcok is vannak, de áthidaljuk a vitákat, és találunk köztes megoldást.

Gondolkoztál már azon, hogy vidéki helyszínekre viszed a projektet?

Gondolkoztam, de eddig Törökbálint volt az egyetlen, ami megvalósult. Örülök, ha három-négy órára el tudom szakítani a lányokat a fotózásra, a vidéki utakra sajnos már végképp nincs idejük.

Mik a terveid a jövőre nézve?

Szeretném kivinni a projektet külföldre, ott az emberek sokkal nyitottabbak. Először csak Bécsig szeretnék elmenni, kint magyar táncosok is vannak, de más európai nagyvárosok is érdekelnek. Sokan fotóznak balerinákat városban, de ezekben jó, ha öt százalékában van fantázia. Többen elviszik a divat irányába, én viszont szeretném meghúzni ezt a határt, nyilván a művészet felé hajlok inkább.

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **március 15-ig**. Előző számunk nyertesei: **Simárszki Dávid** (színházjegy) és **Radák Luca** (póló).

	Névelő	Zea ... kuko- rica	Okle- veles röv.	Kiáru- sítás	Pisa lakója	Lítium	Yale	Forma	Kanalaz	Az ökör is ez	Tempe- rature	Kipling kigyója	Vadá- szó	
1.														L
	Balatoni hely						Fokozás				Dicsér			
2.							Kutat				A nyakára			
Evőesz- köz						Fekete I. rókája						Csak- hogy		
						Edény						Gabona féle		
Szintén			Zuhan- tak						Vér színe					
			Csapa- dék						Másod- perc					
Kén		Kórház		Csuk				Lőjj!						
		Befed		Bálna				Ide öntsd						
Kupac					Kukkol				Közön- ség					Irat halom
					Tesla				Tempus					
Zúza rész!			Űrmanó			Baráti köszönés					Továbbá		Amper	
			Rádió hullám			Hézag					Tolstoj		Oxigén	
Króni- kus					Kelet		Kódvég!			Liter		Indok		
					Kettős betű		Viszlát!			Tábla- játék		Állóvíz		
Kopasz				Takarít- gat									Zsák- utca	
				Omán autójele									Átmérő	
	É								Nevelő intéz- mény					

MŰHELY

Felelős kiadó: Daku Dávid, Rácz Tamás
Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:

István Adrienn

BME körkép, bmekorkep@muhely.com

Kupcsik Réka

Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulcsár Dorottya

Közélet, kozelet@muhely.com

Bencsik Ildikó

Sport, sport@muhely.com

Pál Noémi

Magazin, magazin@muhely.com

Bedő Balázs

Technika, technika@muhely.com)

Kép- és tördelőszerkesztő:

Baki Mihály

Az újság készítésében résztvettek:

Vers Dávid Martin,

Martin-Kovács Ákos, Háfra Gábor

Szerkesztőség:

1111 Bp., Műgyetem rkp. 3. K.I.76,

Tel./Fax: 463-2081,

E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:

E-mail: info@muhely.com

Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839

Nyomda:

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Vezető: Kovács János ügyvezető igazgató

Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban.

Ingyenes.

HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

Kirándulás Mi vagyunk a főszereplők

Városnézés játékos formában

A városjáték rejtvény egy újfajta kedvtelés mindazoknak, akik szeretik a mulatságos, meseszerű sztorikat és szívesen fedezik fel városaink környeztet, rátalálva a látnivalókra.

VARGA ÁGNES

Aki szereti a kalandfilmeket és könyveket, annak igazi mulatság lehet a városjáték. A telefonunkra tölthető alkalmazásoknak a segítségével élvezetes mesék főszereplőjévé válunk, és élethű szituációkba keveredve fedezhetjük fel városaink szépségeit, nevezetességeit. Ez a kapcsolódási forma amellett, hogy összehozza, interakcióra és csapatmunkára biztatja a résztvevőket, pénztárcakímélő vívmány is egyben, hiszen az appok többnyire offline üzemmódban is működ-

Fotó: Koronczi Richárd

nek. A digitális technikát ebben az esetben úgy használhatjuk, hogy miközben kilépünk a cyber térből, kiszállunk a fotelből is, így valódi élményekkel leszünk gazdagabbak. A klasszikus városnézést teszi izgalmassá a Miratia, amely egy adott városhoz kapcsolódó rejtvényt kínál. Több európai metropolisban élvezhetjük a fejlesztést, többek között Budapesten is.

Az események egy időben, ám két dimenzióban zajlanak. Az interaktív alkalmazásban szereplő GPS adja meg a kiinduló pontot, ahonnan a rejtvényfejtő túra kezdődhet. Iránytűje útmutatást ad, mely helyszíneket és látnivalókat keressük fel, a kapott információk segítik beazonosítani, hol vagyunk, és mit keressünk. A legutolsó helyszín megtalálása egyben az

eredményes megfejtést is jelenti. Az alkalmazásban több játék elérhető, melyeknek egy-egy önálló történet az alapja. Számátalan műfaj közül lehet választani: belebújhatunk egy nyomozó bőrébe, romkocsmá túrán vehetünk részt, romantikusan andaloghatunk a párunkkal, illetve van történelmi és vidám humorra hangolt feladvány is. A történet gondos követésével, forró nyomon járva, újabb és újabb kincseket fedezhetünk fel, melyek további vizsgálódásra készítenek. Lehet, hogy egy izgalmas bűnügy szövevényes hálóját kell kibogozni, bóklászva a nyüzsgő város ismerős vagy ismeretlen útjain, a nyomkeresés során pedig sok érdekes információt tudhatunk meg híres magyar költőkről és írókról.

A romkocsmatúra-összeállítás baráti társaságoknak szól, melyben bohókás eseteken keresztül csöppenünk egy legénybúcsú közepébe, miközben végiglátogathatjuk a vendéglők híres pultjait. Álmodozó pároknak is szól kaland: nemes feladatuk az, hogy megmentésük a feledésbe süllyedt romantikát bevonva akár az utca emberét is, és hirdessék a szeretet erejét. Családoknak rendkívül élvezetes lehet a Félkarú Zongorista historikus játéka, amely a tizenkilencedik

századba repít vissza minket, és miközben teljesítjük küldetésünket, Budapest történelmi hátterébe is belekóstolunk. A gonosz varázsló átkának megtörésével megakadályozhatjuk, a lakosság katasztrófáját: nehogy felcserélődjön a jobb és bal fülük.

A Miratia azonban korántsem az egyetlen városnéző alkalmazás, amely felkorbaöcsölja a kalandvágyat. A Rejtélyek Háza nevű vállalkozás a detektív turizmust népszerűsíti, a letölthető térkép, a feladat-sor és nem utolsósorban a felderítésre váró merénylet megosztásával. Az egyik szabadtéri nyomozás során Esztergom szépségeivel és látványosságaival ismerkedhetünk meg. A Praxis Produkció által kifejlesztett kalandkereső sétagalopp során pedig Székesfehérvár titkos zugait tárhatjuk fel. A kiindulási ponton megszerzett kártyák nyomán és a múzeumok látogatásán keresztül kibogozhatjuk a fejtörő üzenetét, egyúttal bebarangolhatjuk a „királyok városának” jelentős történelmi helyszíneit.

Tartalmas szórakozást nyújtó, műveltséget is fejlesztő játékcso-magok ezek, melyek saját tempóban járhatók és játszhatók végig, de akár szünetet is tarthatunk egy cukrászda közbeiktatásával. Ezek az appok összességében a geocaching-et, a kincsvadászatot és szabadulós szobák egyvelegét kínálják a szellemi és fizikai kihívásokra éhes utazónak, miközben különleges, maradandó élményt hagynak maguk után.

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

Párbaj

BEDŐ BALÁZS

Ki korán kel, aranyat lel, aki pedig még ennél is korábban ébredne, az ülőhelyet a távolsági buszon. Részemről ez a mottója a reggel 6 órakor induló járatnak, ám ahogy a viccekben lenni szokás, van valaki, aki rendszeresen borsot tör az orrom alá. Egy középkorú hölgy (nevezzünk Kovácsnénak) minden alkalommal egy hajszállal előbb ér a megállóba, és ezzel elorozza előlem az utolsó ülést is. De ma nem! Előbb kell ahhoz felkelnie, hogy az én eszemen túljárjon. Az előszobában ülve a cipőfűző kötése közben még fejben elemzem az előző nap elképzelt telemetria adatait. Megbámultam egy autósodát a kettes szektorban, kipörögtek a cipőim a rajtnál, csak sokadjára találtam a kulccsal a zárba. Ezeket ma nem követhetem el, ha nyerni akarok. Kicsinyes harc ez, olcsó versengés, de az emberben csak ott motoszkál a versenyszellem. Pláne, ha minden nap szembesül vele, hogy ő a buszra várás Rubens Barrichello-ja, az örök második helyezett. Elindulok hát... Derékszögű balos az utcánk végén, enyhe jobb majd éles bal a társasháznál. Eddig minden

rendben az órák szerint. A Tabán úton rossz a járda, nem árt vigyázni, majd bal törés, vigyázz, bukkan! Tökéletesen ismerem a pályarajzot, annyiszor mentem már erre. Távgyalogló módjára nyargalok el a rendőrkapitányság előtt, hogy elérjem az utolsó kanyart. Szinte csikorognak a cipőtalpaim, ahogy ráfordulok a célegyenesre. Az enyhén ködös távolban már jól látszik a buszmegálló sziluettje. Meg valami más is, mintha egy ember alakja lenne az. Ó igen, Kovácsné is érkezik, épp az ellenkező irányból!

Ez már nem is verseny, ez egy igazi western jelenet. Szinte hallom Ennio Morricone zenéjét a fülemben, amit kifejezetten erre az alkalomra komponált. Az utcáról mindenki bemenekül, és a szalon kétszárnyú ajtaja mögé bújik, csukódnak a spaletták. Valaki talán már a seriffet is felébresztette, hogy valami készül a városban. Párbaj ez, nem is kérdés, csak 45-ös Colt helyett bérlettek lapul a zsebünkben.

Az utolsó métereket még megnyomom, és még arra is van erőm és időm, hogy felálljak a rajtkőként magasodó egy szem betondarabra, ami pont a beérkező buszok ajtajának vonalát jelzi. Sikerült, győztem. A befutó autóbusz szele az egyetlen faktor csupán, amit kifejeztettem az egyenletből. Kihalászom a pocsolóyából a bérletem, majd elfoglalom a jól megérdemelt helyemet a buszon. Állva...

Fekete-fehér

PLOSKINA KRISZTINA

Arra ébredtem, hogy a feje tetejére állt a világ. Eddig színekben pompázott és a metsző hidegben a szikrázó napsütés éles borotvaként hasította a vakítóan kék eget. Minden tökéletesen elkülönült és félrevonult egyfajta büszke magányba: a házak hetykén emelték a fejüket és összeszűkültek szemmel mérgettek a kórosan soványra fogyott fákat. A járda is gyors iramban törtett valamerre a távolba, és nem tűrte meg kecses testén a nejlonzacskók és szórólapok kóborló nyáját, az emberek pedig élénk foltokként jelentek meg, majd tűntek el a szürke utca kontrasztjában fel-felvillanva. Most viszont mindez már a múlté. A vastag hótakaró magába szippantotta a döllyfős színeket és néhány óra leforgása alatt leigázta azokat tömegével. Fekete és fehér: csak ők tudtak talpon maradni és jutalmuk nem kicsi. Jegesen uralkodnak karöltve a csenddel, míg lüktető társaik valahol jó mélyen kénytelenek meghúzni magukat. Eltűnt, ami egyértelmű. Egytől egyig. Összefolynak a templomok és a toronyházak, a játszótérek és a buszmegállók, a lázadók és azok,

akik már rég behódoltak. Nincs értelme kapálózni, fortyogni vagy esdekelni. A kristálpelyhekből szőtt puha lepel birtokba vette a makacs várost és szűziesen fehérre meszelte koszos gondolatait. Ősrégi történeteket suttog alig hallhatóan azokról az időről, amikor még övé volt minden. Befagyott folyói tükörfelszínén megcsúsztak a napsugarak, és kuncogva keringőztek egészen sötétedésig. Aztán jöttek a fagyos viharok és nem kíméltek senkit. A szél óriási tüdejéből lökte ki egymás után a hideg hullámokat, melyek versenyt futottak a szunnyadó mezők és a fehér kucsmát viselő hegyek fölött. Ó, de régen volt ez! Már csak a legöregebb kövek őriznek pár megfakult emléket vagy talán ők sem...

Alszik ez a békés és végtelen vidék. Nem panaszkodik, nem korhol, és nem kér. Néha mocorog egy keveset és a másik oldalára fordul, mintha eszébe jutna valami sürgős elintéznivaló, de aztán ismét a teljes súlytalanság állapotába zuhan. Közben pedig álmodik. Színeset. Jó sokat. Tudja, hogy eljön az a hajnal, amikor arra ébred, hogy a feje tetejére állt a világ, mert a tavasz egy gyors mozdulattal lerántotta róla a piszkosfehér dunyhát, és zöld selyemruhába öltöztette mosolyogva. Ám ez egyelőre csak egy tarka álom nem máshol, mint a fekete-fehér valóság kellős közepén.

HIRDETÉS

megjegyzések

5. Műegyetemi Levéltári Nap

Időpont: 2016. március 16. 10 óra
Helyszín: BME OMIKK
Gazdaság- és Társadalomtudományi Olvasó
1111 Budapest, Budafoki út 4-6.

Megnyitó: Józsa János rektor

Pódiumbeszélgetés az 1960-80-as évekből
Műegyetem kulturális, elsősorban klubéletéről

A beszélgetést Csatári Bence történész,
a Nemzeti Emlékezet Bizottság kutatója vezeti

A beszélgetés résztvevői néhány olyan egykori vagy
mai egyetemi munkatárs, akik ebben az időszakban
klubvezetőként, kollégiumi vezetőként, kulturális
felelősként tevékenykedtek az egyetemen:
Armuth Miklós, Csakó János, Hegyháti József,
Regős János, Szabó István.

Budapesti Műszaki Egyetem
KISZ Bizottsága
Szervezés: 832-750/11-91

műegyetemi

BEAT

klub igazolványa

169 09

Az írás művészetete

A Műhely lap
szerkesztősége
gyakorlatorientált
újságíró képzést indít
elsősorban 1. és 2.
évfolyamos hallgatók
számára.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását, és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira,
- a kurzus legjobbjának a tandíj több, mint háromszorosának visszanyerési lehetőségét.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

TÖBB EZER
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI
ÁLLÁSLEHETŐSÉG ÉS
SZAKMAI GYAKORLAT
KÖZÜL VÁLOGATHATSZ!
KERESS JÓL!

MŰEGYETEMI
ÁLLÁSBÖRZE
március
30-31.

ALLASBORZE.BME.HU

fb.com/muegyetemiaallasborze

